

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΔΟ-ΧΡΗΜΕΛ

*Η Οργάνωση και Διοίκηση των ελληνικών τραπεζών.
Ανάλυση οικονομικών καταστάσεων. Η επίδραση της
τελευταίας οικονομικής κρίσης. Διαχείριση κρίσεων.*

Προβλήματα – Προοπτικές

Επιβλέπων Καθηγητής: ΓΙΑΝΝΑΚΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ονοματεπώνυμο: ΣΚΡΕΠΤΕΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΜΑΙΟΣ 2013

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σε ένα οικονομικό περιβάλλον ιδιαίτερος ανταγωνιστικό, και με την παγκόσμια οικονομία να διανύει καθεστώς ύφεσης λόγω της υπάρχουσας οικονομικής συγκυρίας εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που λαμβάνει χώρα σε παγκόσμιο επίπεδο, η μελέτη και αξιολόγηση των οικονομικών μεγεθών σε συνολικό αλλά και μεμονωμένα κρατικό επίπεδο, αποτελεί παράγοντα μείζονος σημασίας για την δημιουργία μιας σαφούς εικόνας όσον αφορά στην επικρατούσα οικονομική κατάσταση, που θα οδηγήσει στην υιοθέτηση των καταλληλότερων μέτρων και δράσεων, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικότερα η δυσοίωνη αυτή διαμορφωθείσα κατάσταση.

Σε ένα τέτοιο οικονομικό περιβάλλον, ο τραπεζικός κλάδος, κλάδος ζωτικής σημασίας για την οικονομία μιας χώρας, καλείται να δράσει αποτελεσματικά, προκειμένου και αυτός να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στην επιταγή των καιρών, προς ίδιον αλλά και γενικότερο όφελος, και γιατί όχι, να δημιουργήσει και προοπτικές ανάπτυξης για το μέλλον.

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, αποτελεί το βασικότερο όπλο προκειμένου ο τραπεζικός, αλλά και γενικότερα οποιοσδήποτε κλάδος ή αυτόνομος φορέας, να σχηματίσει μια ασφαλή εικόνα, το αποτέλεσμα της οποίας, θα καθορίσουν και τις μελλοντικές κινήσεις και δράσης αυτού.

Τα οικονομικά στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν για την εκπόνηση της εν λόγω εργασίας, είναι προκύπτοντα από επίσημα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, της EUROSTAT, της Ελληνικής Κεντρικής Τράπεζας καθώς και των μεμονωμένων τραπεζών διαπραγμάτευσης.

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	5
ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	7
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	7
2.1 Εισαγωγή	7
2.2 Ιστορική αναδρομή	7
2.3 Ανάλυση Οικονομικών Δεικτών.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	12
Ο ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ.....	12
3.1 Εισαγωγή	12
3.2 Σπουδαιότητα τραπεζικού συστήματος	12
3.3 Ο ελληνικός τραπεζικός κλάδος	13
3.4 Διεθνής δραστηριότητα ελληνικών τραπεζών	17
Κεφάλαιο 4	19
ΑΛΛΑΥΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	19
4.1. Εισαγωγή : Προφίλ της Εθνικής Τράπεζας	19
4.2. Ιστορική Αναδρομή	21
4.3. Το οργανόγραμμα της Εθνικής Τράπεζας	22
4.4. Όμιλος Εθνικής Τράπεζας	25
4.5. Υπηρεσίες Ομίλου	27
4.6. Το ανθρωπινό δυναμικό της Εθνικής Τράπεζας.....	29
4.7. Οικονομικά Στοιχεία 2012 της Εθνικής Τράπεζας.....	32
4.8. Μετοχικό κεφάλαιο.....	35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	37
ΧΡΗΜΑΤΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	37
5.1 Εισαγωγή.....	37
5.2 Αριθμοδείκτες.....	38
5.3 Συμπεράσματα	61
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.....	62
ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	62
6.1 Εισαγωγή.....	62
6.2 Τράπεζες και κρίση – Προβλήματα και Κίνδυνοι	62
6.3 Προοπτικές Τραπεζικού Κλάδου	63
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7.....	66
ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	66
7.1 Επίλογος - Συμπεράσματα	66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	69
ΤΥΠΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ.....	69
Διαδίκτυο	73

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η χρησιμότητα του τραπεζικού συστήματος σε κάθε σύγχρονη κοινωνία είναι τεράστια, όπως επίσης και η σταθερότητα του η οποία συμβάλει στη αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου και στην ανάπτυξη της οικονομίας. Τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκαν σημαντικές μεταβολές στη διεθνή τραπεζική αγορά, σαφέστατα το Ελληνικό Τραπεζικό σύστημα ακολούθησε την διεθνή τάση με αποτέλεσμα την πλήρη απελευθέρωση του και την εγκαθίδρυση ενός απόλυτα ανταγωνιστικού καθεστώτος

Η διεθνής χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση επέφερε πολλές επιπτώσεις τόσο στο σύνολο της οικονομίας, όσο και ειδικότερα σε κάθε κλάδο. Ο τραπεζικός τομέας επηρεάστηκε βαθύτατα από την παγκόσμια αυτή κρίση. Προβλήματα ρευστότητας, και γενικής ανασφάλειας και απαισιοδοξίας τόσο στον τραπεζικό κλάδο, αλλά και στο σύνολο της οικονομίας λόγω οικονομικής ύφεσης επέφεραν αλλαγές. Για την αποκατάσταση και την οικονομική εξυγίανση πολλές τράπεζες και τραπεζικοί οργανισμοί προχώρησαν σε συγχωνεύσεις καθώς και σε χρηματοδοτήσεις υπό όρους και εξωτερικό έλεγχο.

Σκοπός της παρούσης εργασίας, είναι να παραθέσει μια γενική εικόνα της ελληνικής οικονομίας, εντρυφώντας ειδικότερα στον τραπεζικό κλάδο και αναλύοντας όσον αφορά σε αυτόν, την υπάρχουσα χρηματοοικονομική κατάσταση, την επίδραση της τελευταίας οικονομικής κρίσης, τη διαχείριση αυτής, τα ανακύπτοντα προβλήματα καθώς και τις προοπτικές για το μέλλον.

ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η δομή της εργασίας αποτελείται από 7 βασικά κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο αποτελεί η παρούσα εισαγωγή, που αποτυπώνει το σκοπό της εργασίας καθώς και τη δομή από την οποία αυτή θα διακατέχεται.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, θα πραγματοποιηθεί μια γενική ανάλυση της ελληνικής οικονομίας με καταγραφή και ανάλυση των βασικών οικονομικών μεγεθών που χαρακτηρίζουν αυτή.

Το τρίτο κεφάλαιο, περιλαμβάνει τη γενικότερη ανάλυση του ελληνικού τραπεζικού κλάδου, με παράθεση και εδώ των βασικών χαρακτηριστικών συνιστωσών και αριθμητικών δεδομένων.

Στο τέταρτο κεφάλαιο, αναλύεται η δομή και το προφίλ ενός από τους μεγαλύτερου τραπεζικού φορέα στην Ελλάδα, της Εθνικής Τράπεζας, παραθέτοντας στοιχεία για την Οργανωτική της Δομή, καθώς και στοιχεία ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.

Στο πέμπτο κεφάλαιο, θα λάβει χώρα η χρηματοοικονομική ανάλυση του μεγαλύτερου από πλευράς απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού, τραπεζικού φορέα, με βάση τα στοιχεία που θα προκύψουν στο κεφάλαιο τρία, για τη χρονική περίοδο των τελευταίων πέντε ετών.

Στο έκτο κεφάλαιο, θα παρατεθούν και θα καταγραφούν τα προβλήματα, οι ιδιαιτερότητες και οι προοπτικές όσον αφορά στο γενικότερο ελληνικό τραπεζικό κλάδο, αλλά και ειδικότερα στην τράπεζα διαπραγμάτευσης.

Τέλος, το έβδομο και τελευταίο κεφάλαιο του συγγράμματος, θα περιλαμβάνει τα σημαντικότερα συμπεράσματα, όπως αυτά θα προκύψουν από την προηγούμενη διάρθρωση αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2.1 Εισαγωγή

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο, θα παρατεθούν γενικές πληροφορίες όσον αφορά στην ελληνική οικονομία, πραγματοποιώντας αρχικά μια ιστορική αναδρομή αυτής μέχρι σήμερα, και εν συνεχεία αποτυπώνοντας την τιμή βασικών οικονομικών δεικτών (ΑΕΠ, πληθωρισμός, δημοσιονομικό έλλειμμα, πρωτογενές δημοσιονομικό έλλειμμα, δημόσιο χρέος, ισοζύγιο πληρωμών, ανεργία) για τα τελευταία τρία χρόνια. Οι τιμές των σημαντικότερων δεικτών εξ'αυτών, θα συγκριθούν και με τις αντίστοιχες τιμές της Ε.Ε.

2.2 Ιστορική αναδρομή

Ξεκινώντας από την περίοδο της δικτατορίας, ο εξωτερικός δανεισμός την περίοδο αυτή, ξεπέρασε τρεις φορές τα δάνεια που είχε λάβει το ελληνικό κράτος από το έτος 1830. Τότε δημιουργήθηκε ο εφιάλης του υψηλού εξωτερικού χρέους με τον πληθωρισμό να ανέρχεται στο υψηλότερο ποσοστό του 30%, και σύμφωνα με τις τότε γνώμες των ειδικών η οικονομική κατάσταση, να βαίνει σταθερώς επιδεινούμενη.

Όσον αφορά στον εσωτερικό δανεισμό, η περίοδος της Δικτατορίας ήταν περίοδος υπέρογκου εσωτερικού δανεισμού, ο οποίος και τετραπλασιάστηκε σε σχέση με την πρότερη κατάσταση.

Η επιδείνωση του Δημοσίου χρέους προέρχεται κατά κύριο λόγο από την αύξηση του εσωτερικού δανεισμού. Το 1979 η Ελλάδα υπογράφει συνθήκη προσχώρησης στην Ε.Ο.Κ. Η ένωση ολοκληρώνεται το 1981 (Ε.Ε.). Σημαντική απόφαση είναι η εξίσωση των δύο φύλων στο επίπεδο των μισθών και της αναγνώρισης της δουλειάς τους. Το διάστημα 1982-89, κατά μέσο όρο, η συνολική εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους κάλυψε το 33,61% των τακτικών εσόδων της ίδιας περιόδου. Την περίοδο 1975-87 συναρμολογήθηκαν εξωτερικά δάνεια ύψους 18.400.000.000\$, εκ των οποίων το 81% διατίθεται για την εξυπηρέτηση των δανείων. Η προσφυγή στον εξωτερικό δανεισμό έγινε για έργα συγκοινωνιακής, αγροτικής και αστικής υποδομής. Ένας δανεισμός το

1982 για την αποκατάσταση των ζημιών από τους σεισμούς στην Καλαμάτα το '81, και άλλος ένας για την υποστήριξη του ισοζυγίου πληρωμών. Το ΠΑΣΟΚ ανέλαβε την Ελλάδα το 1981 με Δημόσιο Χρέος που αντιστοιχούσε στο 27% του ΑΕΠ, και την παρέδωσε στην κυβέρνηση Κωνσταντίνου Μητσοτάκη το έτος 1990 με Δημόσιο Χρέος 80% του ΑΕΠ. Όσο για το Δημόσιο Χρέος, η κυβέρνηση Κων/νου Μητσοτάκη παρέλαβε Δημόσιο Χρέος που αντιστοιχεί στο 80% του ΑΕΠ, και παρέδωσε Δημόσιο Χρέος στο 110% του ΑΕΠ. Από το 1993 διογκώνεται ο δημόσιος τομέας της οικονομίας (για παράδειγμα επανακρατικοποιούνται οι Αστικές Συγκοινωνίες ΕΑΣ Αθηνών, γίνονται μαζικοί διορισμοί στο δημόσιο και διοχετεύεται χρήμα από την Ε.Ε. σε μη βιώσιμες ή ελλειμματικές δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις. Το 2001, η Ελλάδα μπήκε στην Ευρωζώνη, και το 2004 αναλαμβάνει τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων ως μια ευκαιρία για περαιτέρω ανάπτυξη, παρουσιαζόμενη τότε ως μια ισχυρή Ευρωπαϊκή Οικονομία. Από το 2005 ως το 2008, μεγάλο ποσοστό των Ελλήνων ζει ένα επίπεδο ζωής κατά πολύ υψηλότερο από αυτό που δικαιολογεί η παραγωγική δραστηριότητα της χώρας, χωρίς βέβαια να λείπουν τα παραδείγματα ακραίας φτώχειας. Κάπου εκεί αρχίζουν τα πρώτα εμφανή σημάδια της επακόλουθης κρίσης. Η οικονομική κατάσταση της Ελλάδας καθημερινά γίνεται όλο και πιο δυσχερής. Με κοινή απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης και των Ευρωπαϊκών μηχανισμών στήριξης, η Ελλάδα εντάσσεται στο μηχανισμό στήριξης του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (Δ.Ν.Τ) συνεχίζοντας μέχρι και σήμερα. Η λήψη μέτρων υψηλής λιτότητας με συνεπικουρούμενα υψηλά ποσοστά ανεργίας και ύφεσης, αποτελούν τα κύρια χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας σήμερα.

2.3 Ανάλυση Οικονομικών Δεικτών

Ο ακόλουθος πίνακας, περιλαμβάνει τις τιμές των βασικών οικονομικών δεικτών της ελληνικής οικονομίας για την τριετία 2010 – 2012, καθώς και τις αντίστοιχες τιμές της Ε.Ε. για το τελευταίο έτος.

<i>Βασικοί Οικονομικοί Δείκτες</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
<i>ΑΕΠ</i>	<i>€227.318 εκ.</i>	<i>€215.088 εκ.</i>	<i>€206.319 εκ.</i>
<i>Σταθερές Τιμές ΑΕΠ 2005) (Ετήσιες Μεταβολές%)</i>	<i>-3.5</i>	<i>-6.9</i>	<i>-4.1</i>
<i>Πληθωρισμός (μ.ο. έτους)</i>	<i>4.7%</i>	<i>3.1%</i>	<i>-0.5%</i>
<i>Δημοσιονομικό Έλλειμμα (Γενική Κυβέρνηση)</i>	<i>€23.859 εκ. (10.5% του ΑΕΠ)</i>	<i>€19.694 εκ. (9.2% του ΑΕΠ)</i>	<i>€13.732 εκ. (6.7% του ΑΕΠ)</i>
<i>Πρωτογενές Δημοσιονομικό Έλλειμμα</i>	<i>€10.666 εκ. (4.7% του ΑΕΠ)</i>	<i>€4.664 εκ. (2.2% του ΑΕΠ)</i>	<i>€488 εκ. (0.2% του ΑΕΠ)</i>
<i>Δημόσιο Χρέος (% του ΑΕΠ)</i>	<i>145</i>	<i>165.3</i>	<i>163.2</i>
<i>Ισοζύγιο Πληρωμών (% του ΑΕΠ)</i>	<i>- 10.1</i>	<i>- 9.8</i>	<i>- 7.5</i>
<i>Ανεργία (μ.ο. έτους)</i>	<i>12.5%</i>	<i>17.7%</i>	<i>19.7%</i>

Πίνακας 1. Πίνακας Οικονομικών Στοιχείων Ελλάδας (2010 – 2012).

Οι αντίστοιχες τιμές των σημαντικότερων παραπάνω δεικτών, όσον αφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 27, απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα

Βασικοί Οικονομικοί Δείκτες	2010	2011	2012
Σταθερές Τιμές ΑΕΠ 2005) (Ετήσιες Μεταβολές%)	2.1	1.8	-0.2
Πληθωρισμός (μ.ο. έτους)	4.7%	4.8%	5.2%
Δημοσιονομικό Έλλειμμα (Γενική Κυβέρνηση)	-6.5% του ΑΕΠ	-4.5% του ΑΕΠ	-4.1% του ΑΕΠ
Δημόσιο Χρέος (% του ΑΕΠ)	88	82,5	80.8
Ανεργία (μ. έτους)	9.7%	9.8%	10.3%

Πίνακας 2. Πίνακας Οικονομικών Στοιχείων Ε.Ε των 27 (2010 – 2012).

Από τους παραπάνω πίνακες μπορούμε να εξάγουμε τα κάτωθι συμπεράσματα:

- Το ΑΕΠ της Ελλάδας σε απόλυτους αριθμούς, μειώνεται κατά μέσο όρο κατά περίπου 10.000 εκ. το χρόνο για την τριετία 2010 – 2012.

- Η ετήσια μεταβολή του ΑΕΠ όσον αφορά στην Ελλάδα, κινείται συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα την τριετία 2010 – 2012 παρουσιάζοντας αυξομειώσεις όσον αφορά στο ρυθμό μείωσης (-3.5, - 6.9, -4.1). Στην Ε.Ε., ο ρυθμός είναι επίσης μειούμενος εμφανίζοντας όμως θετικό πρόσημο για τα έτη 2010 – 2011 , και φτάνοντας ελαφρά σε αρνητικό δείκτη το έτος 2012.
- Ο μέσος πληθωρισμός της Ελλάδας για την τριετία διαπραγμάτευσης ανέρχεται στο 2.43% με τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ε.Ε. να κινείται υψηλότερα και σε μέσο ποσοστό 4,90%
- Τόσο το δημοσιονομικό έλλειμμα, όσο και το πρωτογενές δημοσιονομικό έλλειμμα της Ελλάδας παρουσιάζουν θετικό ποσοστό % του ΑΕΠ για όλη την τριετία. Ο παρατηρούμενος μειούμενος ρυθμός οφείλεται στα μέτρα λιτότητας που έχουν παρθεί και που προφανώς αποσκοπούν στη μείωση αυτών των ελλειμμάτων. Αντίθετα, η Ε.Ε. όσον αφορά στο δημοσιονομικό έλλειμμα, παρουσιάζει αρνητικό ποσοστό δεικτών, δείγμα του ότι το μέσο όρο ελλείμματος στην Ε.Ε. είναι πολύ χαμηλότερο από το αντίστοιχο στον ελληνικό οικονομικό περιβάλλον.
- Το δημόσιο χρέος της Ελλάδας σε σχέση με την Ε.Ε. είναι επίσης πολύ υψηλότερο σε ποσοστό ανηγμένο % του ΑΕΠ με αντίστοιχες τιμές (145, 165.3, 163.2) και (88, 82.5, 80.8).
- Το ισοζύγιο πληρωμών της Ελλάδος, επίσης σε ποσοστό ανηγμένο % του ΑΕΠ, παρουσιάζει αρνητικούς μειούμενους κατά απόλυτη τιμή δείκτες για την τριετία 2010 – 2012.
- Τέλος, ο πολύ σημαντικός δείκτης ανεργίας, παρουσιάζει μια εκτόξευση για την Ελλάδα τα έτη 2011 (17.7) και 2012 (19.7), διαμορφούμενος πολύ παραπάνω από το μέσο όρο του 10.3 της Ε.Ε. το 2012. Το ποσοστό ανεργίας είναι προφανές ότι αυξήθηκε αισθητά λόγω της πολύ μεγάλης ύφεσης που λαμβάνει χώρα στην Ελλάδα κυρίως τα δύο τελευταία αυτά έτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ο ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ

3.1 Εισαγωγή

Στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας, θα γίνει ανάλυση του ελληνικού τραπεζικού κλάδου. Θα τονιστεί η σπουδαιότητα αυτού για την ελληνική οικονομία, ενώ θα παρατεθεί η διάρθρωση που χαρακτηρίζει το εν λόγω σύστημα, καθώς και το μέγεθος του μέσω της καταγραφής στοιχείων για τον αριθμό των τραπεζών, των καταστημάτων και των απασχολούμενων που δρουν σήμερα στον ελληνικό χώρο. Τέλος, θα αναπτυχθεί η πολύ σημαντική δραστηριότητα των ελληνικών τραπεζών στο εξωτερικό.

3.2 Σπουδαιότητα τραπεζικού συστήματος

Τα πιστωτικά ιδρύματα σε ομαλές οικονομικές περιόδους αποτελούν κρίσιμους παράγοντες συμβολής στο οικονομικό και κοινωνικό γίνεσθαι. Ως φορείς της εγχώριας οικονομίας αλλά και σε γενικότερο διεθνές πλαίσιο, συμβάλλουν πολύπλευρα στην ελληνική οικονομία με τις δραστηριότητές τους και με τη δράση τους στην ελληνική αγορά.

Οι ελληνικές τράπεζες δραστηριοποιούνται σε υπηρεσίες χρηματοδότησης ιδιωτών και επιχειρήσεων, στην παροχή υπηρεσιών πληρωμών για το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και σε προγράμματα για επενδυτές και αποταμιευτές. Οι καταναλωτές έχουν τη δυνατότητα επιλογής προϊόντων και υπηρεσιών που ικανοποιούν τις ανάγκες τους, επωφελούμενοι από τον αυξημένο ανταγωνισμό και το πλήθος τραπεζικών φορέων που δρουν σήμερα στον ελληνικό χώρο. Έτσι, μπορούμε εύκολα να συμπεράνουμε, ότι οι τράπεζες συνεισφέρουν ευρύτερα στην εύρυθμη λειτουργία της οικονομίας και στην αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος της χώρας, καθώς χρηματοδοτούν την κατανάλωση και την αποταμίευση, περιορίζουν την παραοικονομία, βοηθούν στον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων με τις οποίες συνεργάζονται, και τελικά δημιουργούν προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και άλλων κλάδων της οικονομίας.

Παράλληλα, η διαμεσολαβητική τους δραστηριότητα μειώνει τα έξοδα του κράτους και των επιχειρήσεων για τις πληρωμές και τις απαιτήσεις.

Ένας άλλος πολύ σημαντικός παράγοντας συμβολής του τραπεζικού κλάδου, είναι η λειτουργία των φορέων αυτού σύμφωνα με τις νόρμες και τους κανόνες της αγοράς. Με τη συμμόρφωσή τους στο νομοθετικό πλαίσιο και στις διεθνείς συνθήκες, τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων εξασφαλίζουν τη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος και της οικονομίας, ενώ ταυτόχρονα στηρίζουν την απασχόληση, ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, όπως συμβαίνει σήμερα

Επιπλέον, ο τραπεζικός κλάδος, συνήθως είναι κερδοφόρος, ελκύει μεγάλου ύψους επενδύσεις, και οι πιστωτικές τράπεζες αφενός προκαταβάλλουν υψηλό ποσοστό του φόρου που τους αναλογεί και αφετέρου μοιράζουν υψηλό ποσοστό των καθαρών κερδών ως μέρισμα.

Τέλος, στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που διέπει σθεναρά τον εν λόγω κλάδο, οι τραπεζικοί φορείς βοηθούν μέγιστα μέσω ευνοϊκής τιμολόγησης των υπηρεσιών, τις ασθενέστερες οικονομικά κοινωνικές ομάδες, ενώ ταυτόχρονα στηρίζουν περιβαλλοντικές, πολιτιστικές και κυρίως αθλητικές δράσεις ενέργειες.

3.3 Ο ελληνικός τραπεζικός κλάδος

3.3.1 Οικονομικά στοιχεία τραπεζικού κλάδου

Ο τραπεζικός κλάδος της Ελλάδος, σε γενικές γραμμές εμφανίζει σήμερα 255 δις ευρώ δανειακές διευκολύνσεις, 240 δις καταθέσεις, 445 δις ενεργητικό, ενώ όσον αφορά στα ίδια κεφάλαια, αυτά ανέρχονται περίπου στα 35 δις ευρώ. Σχετικά με τη συνολική κερδοφορία του τραπεζικού κλάδου, παρά τη δυσχερή οικονομική συγκυρία, αυτή ξεπερνά σήμερα το 1 δις ευρώ.

Οι τιμές και ποσοστιαίες μεταβολές όσον αφορά στα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη που χαρακτηρίζουν τον τραπεζικό κλάδο, απεικονίζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Βασικοί Οικονομικοί Δείκτες	2010	2011	2012
Εγχώριες καταθέσεις – Ιδιωτικός τομέας (Ετήσιες Μεταβολές%)	€211.5 δις. -12.4%	€177.1 δις. -16.4%	€166.2 δις. -18.7%
Πιστώσεις στον εγχώριο ιδιωτικό τομέα (Ετήσιες Μεταβολές%)	€257.8 δις. 0%	€248.5 δις. -3.1%	€245.7 δις. -3.7%
Πιστώσεις στη γενική κυβέρνηση (Ετήσιες Μεταβολές%)	€78.2 δις. 28.3%	€74.3 δις. 2.0%	€68.9 δις. 6.2%

Πίνακας 3. Πίνακας Οικονομικών Στοιχείων ελληνικού τραπεζικού κλάδου (2010 – 2012).

3.3.2 Διάρθρωση τραπεζικού κλάδου

Για την ορθή λειτουργία της οικονομίας ενός κράτους, βασική προϋπόθεση αποτελεί ο σωστός συντονισμός και οργάνωση του τραπεζικού συστήματος αυτού.

Όσον αφορά στον ελλαδικό χώρο, το ρόλο του συντονιστή του ελληνικού τραπεζικού συστήματος διαδραματίζει η Ελληνική Κεντρική Τράπεζα, στην επίβλεψη της οποίας υπόκεινται οι Εμπορικές Τράπεζες και οι Ειδικοί Πιστωτικοί Οργανισμοί.

Ελληνική Κεντρική Τράπεζα:

Η Κεντρική Τράπεζα, έχει ως κύρια δραστηριότητα την περαίωση υποθέσεων σχετιζομένων με μη φορολογικές εισπράξεις και πληρωμές, με θέματα δημόσιου δανεισμού και διεθνών συναλλαγών. Έχει το αποκλειστικό προνόμιο να εκδίδει το εθνικό νόμισμα και επομένως να ρυθμίζει την προσφορά και το κόστος του χρήματος, να χαράζει τη νομισματική πολιτική και να διαχειρίζεται τα διαθέσιμα της χώρας.

Επίσης, η Κεντρική Τράπεζα αποτελεί την εποπτεύουσα αρχή του εθνικού τραπεζικού συστήματος, αποτελώντας τον ελεγκτή της εύρυθμης λειτουργίας των μεμονωμένων τραπεζικών φορέων και της εναρμόνισης αυτών με τις νόρμες που καθορίζει η ίδια.

Τέλος, η Ελληνική Κεντρική Τράπεζα, υπόκειται και αυτή με τη σειρά της στον έλεγχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την εφαρμογή από την πλευρά της των γενικών νορμών και κανόνων που διέπουν την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο της κοινής ευρωπαϊκής νομισματικής πολιτικής.

Εμπορικές Τράπεζες:

Αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία τραπεζών του τραπεζικού συστήματος. Στη συγκεκριμένη κατηγορία ανήκουν οι περισσότεροι τραπεζικοί φορείς με τους οποίους διαπραγματεύεται σήμερα ο μέσος καταναλωτής. Οι κύριες δραστηριότητες των εν λόγω τραπεζών είναι η παροχή καταθέσεων, η παροχή δανείων, η αγοραπωλησία συναλλάγματος, η μεταφορά κεφαλαίων και οι μισθώσεις θυρίδων θησαυροφυλακίων, ενώ περισσότερο εξειδικευμένες δραστηριότητες αποτελούν η παροχή συμβουλών σε εταιρίες και η χρηματιστηριακή δραστηριοποίηση.

Ειδικοί Πιστωτικοί Οργανισμοί:

Οι εν λόγω οργανισμοί, εκτελούν μικρότερης έκτασης και πιο εξειδικευμένης κλίμακας, τραπεζικές λειτουργίες σε σχέση με τις εμπορικές τράπεζες. Η κύρια

δραστηριότητά τους είναι η παροχή πιστώσεων σε συγκεκριμένο πεδίο και με συγκεκριμένο τρόπο. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων αποτελεί κατεξοχήν ένα τέτοιο είδος ειδικού πιστωτικού οργανισμού.

Η ποσοτική διάρθρωση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, απεικονίζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

	<i>Πιστωτικά ιδρύματα με έδρα την Ελλάδα</i>	<i>Πιστωτικά ιδρύματα με έδρα χώρα της Ε.Ε.</i>	<i>Πιστωτικά ιδρύματα με έδρα χώρα της Ε.Ε.</i>
<i>Αριθμός</i>	29	19	4
	<i>Αριθμός καταστημάτων</i>	<i>Σύνολο προσωπικού</i>	
<i>Μέλη Ε.Ε.Τ.</i>	3565	56042	
<i>Συνδεδεμένα μέλη της Ε.Ε.Ε</i>	2	77	
<i>Μη μέλη της Ε.Ε.Τ</i>	8	492	
<i>Σύνολο</i>	3575	56611	

Πίνακας 4. Πίνακας ποσοτικής διάρθρωσης ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, με δίκτυο 542 καταστημάτων και υποκαταστημάτων και συνολικό προσωπικό που ανέρχεται στα 11640 άτομα, αποτελεί σήμερα τον μεγαλύτερο τραπεζικό φορέα της χώρας, και γι' αυτό το λόγο, επιλέγεται ως φορέας διαπραγμάτευσης για τη χρηματοοικονομική ανάλυση που θα ακολουθήσει, στο επόμενο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας.

3.4 Διεθνής δραστηριότητα ελληνικών τραπεζών

Οι ελληνικές τράπεζες έχουν εδραιώσει και επεκτείνουν διαρκώς τη διεθνή παρουσία τους, κυρίως στις βαλκανικές χώρες, αλλά και σε χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, μιας και αυτές αποτελούν αγορές υψηλών προοπτικών.

Σε πολλές χώρες των Βαλκανίων, όπως η Ρουμανία, η Βουλγαρία, η Σερβία, η FYROM και η Αλβανία, η παρουσία των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων είναι ιδιαίτερα σημαντική, ενώ σε κάποιες από αυτές τις χώρες το μερίδιο αγορά τους προσεγγίζει (Ρουμανία και Σερβία) ή υπερβαίνει (Αλβανία, Βουλγαρία και ΠΓΔΜ) το 20% του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Επίσης, η παρουσία των ελληνικών τραπεζών στη ΝΑ Ευρώπη είναι σημαντική για την ελληνική οικονομία, αν λάβουμε υπόψη ότι στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης λειτουργούν περισσότερες από 8.000 ελληνικές επιχειρήσεις με τις επιχειρήσεις αυτές να πραγματοποιούν στις εν λόγω χώρες πάνω από το 20% του συνολικού τους κύκλου εργασιών. Επιπροσθέτως, πάνω από το 27% των ελληνικών εξαγωγών κατευθύνεται στις χώρες αυτές, ενώ ένα αξιοσημείωτο τμήμα της τουριστικής δραστηριότητας στη χώρα μας και κυρίως στη Βόρεια Ελλάδα, προέρχεται από κατοίκους των εν λόγω περιοχών.

Παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία, η παρουσία των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων στο εξωτερικό είναι συνεχώς αύξουσα με τις ελληνικές τράπεζες να δραστηριοποιούνται σήμερα σε 16 χώρες μέσω 49 θυγατρικών τραπεζών και υποκαταστημάτων.

Οι ελληνικές τράπεζες κυρίως από το 2009 και μετά ενίσχυσαν σημαντικά τη θέση που ήδη κατείχαν στα χρηματοπιστωτικά συστήματα των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Τουρκίας.

Οι κυριότεροι στόχοι αυτής της εξωτερικής δραστηριότητας των ελληνικών τραπεζικών φορέων, είναι οι ακόλουθοι:

- Ενίσχυση της ελληνικής επιχειρηματικότητας σε εξωελλαδικό επίπεδο, μέσω της στήριξης των ελληνικών επιχειρήσεων που δραουν στις αντίστοιχες περιοχές.
- Αξιοποίηση των ευκαιριών που παρουσιάζουν οι χώρες της περιοχής, μιας και αυτές σύμφωνα με τα προηγούμενα παρουσιάζουν ρυθμούς ανάπτυξης σημαντικά υψηλότερους του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Ανάπτυξη της εξωστρέφειας και της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Κεφάλαιο 4

ΑΛΛΑΥΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

4.1. Εισαγωγή : Προφίλ της Εθνικής Τράπεζας

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, με τη μεγαλύτερη και ισχυρότερη παρουσία στον Ελλαδικό χώρο, αλλά και με το δυναμικό προφίλ της στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο ηγείται του μεγαλύτερου και ισχυρότερου Ομίλου χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα(<http://www.nbg.gr/>).

Η ΕΤΕ είναι πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα, υπαγόμενη στην ελληνική και κοινοτική τραπεζική νομοθεσία και ειδικότερα στον Ν.2076/92 όπως ισχύει σήμερα, που ως γνωστόν ενσωμάτωσε στο ελληνικό δίκαιο την δεύτερη τραπεζική οδηγία 89/646/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων(<http://www.epr.gr>).

Ο Όμιλος της ΕΤΕ προσφέρει ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες επιχειρήσεων και ιδιωτών, όπως επενδυτικές εργασίες, χρηματιστηριακές συναλλαγές, ασφάλειες, διαχείριση στοιχείων ενεργητικού - παθητικού, εργασίες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), διαχείρισης επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring).

Αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πρεσβευτές της ελληνικής οικονομίας στον κόσμο. Λειτουργεί δυναμικά σε 17 χώρες, σε 3 ηπείρους, όπου ελέγχει 9 τράπεζες και 58 εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών και λοιπών υπηρεσιών.

Ειδικότερα, στο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου, όπου τα τελευταία χρόνια ο Όμιλος τραπεζών της Εθνικής έχει εξελιχθεί στην ισχυρότερη ελληνική παρουσία, εξυπηρετεί περισσότερους από 12 εκατ. πελάτες, προσφέροντας ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες επιχειρήσεων και ιδιωτών.

Συγκαταλέγεται στους ισχυρότερους τραπεζικούς ομίλους από πλευράς κεφαλαιοποίησης στην Ευρωζώνη, απασχολεί σχεδόν 37.000 εργαζόμενους ως Όμιλος, ενώ συμπεριλαμβάνεται στις 100 μεγαλύτερες τράπεζες στον κόσμο, σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας του περιοδικού "TheBanker".

Με 576 καταστήματα και σχεδόν 1.500 ΑΤΜ στην Ελλάδα, καθώς και μέσω 1.223 καταστημάτων των θυγατρικών της τραπεζών στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης και Αν. Μεσογείου, διαθέτει το μεγαλύτερο δίκτυο διανομής προϊόντων και υπηρεσιών από κάθε άλλη ελληνική τράπεζα, ενώ προσφέρει τα προϊόντα της και μέσω των εναλλακτικών δικτύων internet, phone και mobilebanking.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Δράσης «Ευθύνη» στηρίζει, σταθερά κάθε χρόνο, πρωτοβουλίες που αφορούν τον άνθρωπο, το περιβάλλον και τον πολιτισμό, αποδεικνύοντας την αμέριστη συμπαράστασή της προς το κοινωνικό σύνολο. Παράλληλα, υιοθετώντας πρακτικές που εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο εταιρικής διακυβέρνησης, δομές και πολιτικές που δημιουργούν πρότυπα επαγγελματικής συμπεριφοράς και επιχειρησιακής ηθικής, η Εθνική συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της ελληνικής αγοράς και στη θεμελίωση της εμπιστοσύνης των μετόχων της.

Επίσης αξιοποιώντας στρατηγικά πλεονεκτήματα, όπως αυτά της εδραιωμένης φήμης και της αξιοπιστίας της στην εγχώρια αγορά, καθώς και αυτά της αυξημένης ρευστότητας και της βελτίωσης της λειτουργικής αποτελεσματικότητας, η Εθνική Τράπεζα συγκεντρώνει όλες τις προϋποθέσεις για ακόμη πιο ισχυρή ανάπτυξη στο μέλλον. (<http://www.customerservice.gr/>; <http://www.imerisia.gr/>)

4.2. Ιστορική Αναδρομή

Η Εθνική Τράπεζα ιδρύθηκε το 1841 και αποτέλεσε την **πρώτη** τράπεζα του νεοελληνικού κράτους, με καθοριστική συνεισφορά στην οικονομική ζωή του τόπου σε αυτά τα 170 χρόνια ιστορίας της.

Μέχρι τα τέλη τις δεκαετίας του 1990 η ΕΤΕ είχε το ρόλο μιας διεθνούς τράπεζας της Ελλάδος και του Ελληνισμού. Οι σχετικά μικρές μονάδες τις ΕΤΕ στο εξωτερικό δεν είχαν την δυνατότητα να αποκτήσουν ένα σημαντικό ρόλο και η τράπεζα πούλησε τα υποκαταστήματα στο εξωτερικό (Ηπα,Καναδάς, Γερμανία κλπ) σε ανταγωνιστές και αγόρασε πλέον τοπικά στην νοτιοανατολική Ευρώπη τράπεζες σχηματίζοντας το *NBG Group*, με ισχυρή παρουσία σε ορισμένες χώρες (<http://el.wikipedia.org>).

Από τον Οκτώβριο 1999, η μετοχή της Τράπεζας διαπραγματεύεται στο Χορματιστήριο της Νέας Υόρκης. Στα τέλη του 2002, η Εθνική Τράπεζα προχώρησε στη συγχώνευση δι' απορροφήσεως της θυγατρικής της «Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως ΑΕ» (ΕΤΕΒΑ).

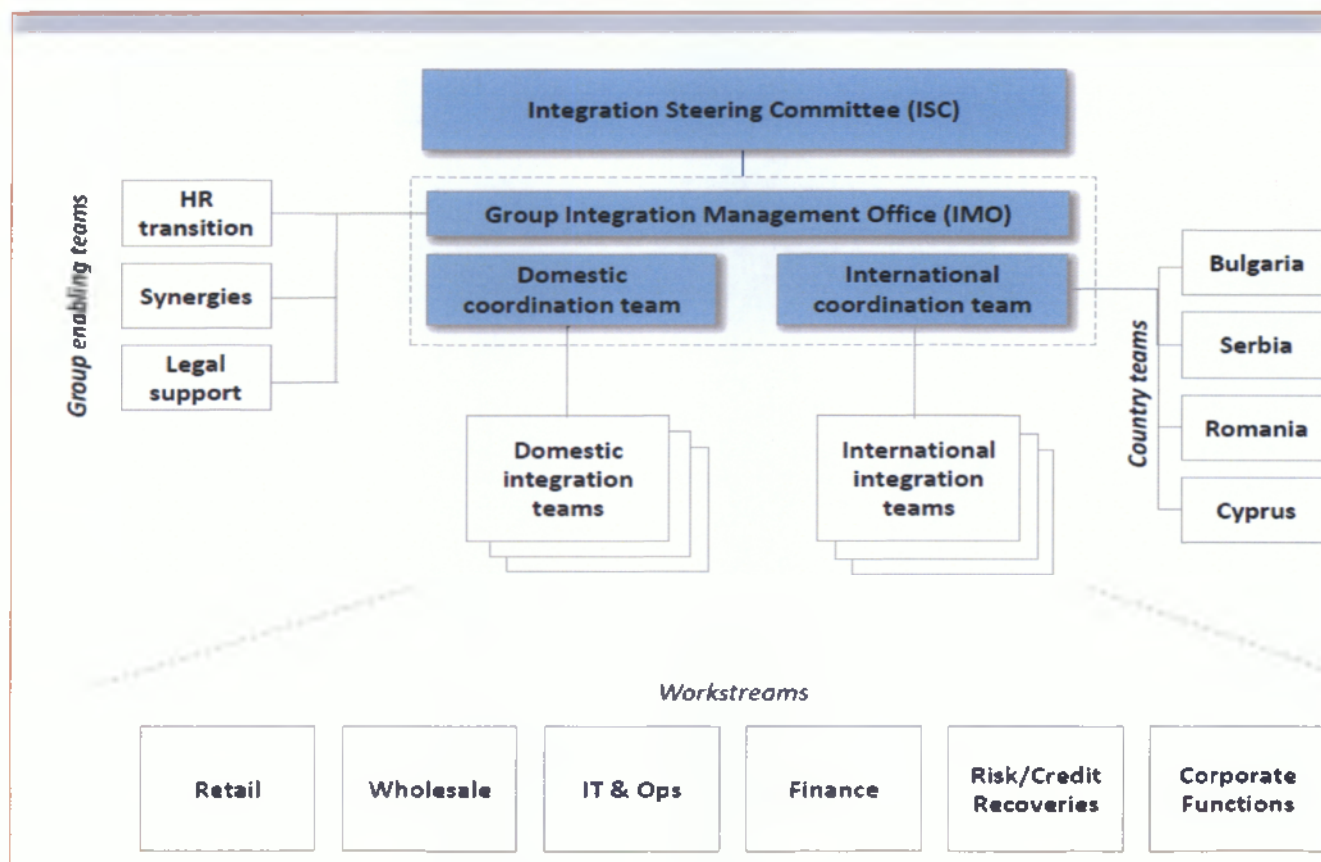
Οι λογαριασμοί καταθέσεων σήμερα ξεπερνούν τα εννέα εκατομμύρια και οι λογαριασμοί χορηγήσεων το ένα εκατομμύριο.

Η ΕΤΕ πρόσφατα συμφώνησε στην εξαγορά της τουρκικής Finansbank, που αποτελεί τη μεγαλύτερη επένδυση που έχει γίνει ποτέ ανάμεσα στις δύο χώρες. Η εξαγορά αυτή δίνει στη ΕΤΕ ηγετική θέση στην ΝΑ Ευρώπη και τα οφέλη που αναμένεται να αποκομίσει είναι πολλαπλά. Απέκτησε πρόσβαση σε μία ταχέως αναπτυσσόμενη αγορά 70 εκατομμυρίων κατοίκων και ήδη μεγάλο ποσοστό των κερδών της ΕΤΕ προέρχονται από τη Finansbank.

Το 2013, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας εξαγόρασε την EFG Eurobank Eragias, καθιστώντας την θυγατρική της και δημιουργώντας έναν από τους μεγαλύτερους τραπεζικούς ομίλους στην ΝΑ Ευρώπη (<http://www.nbg.gr/>).

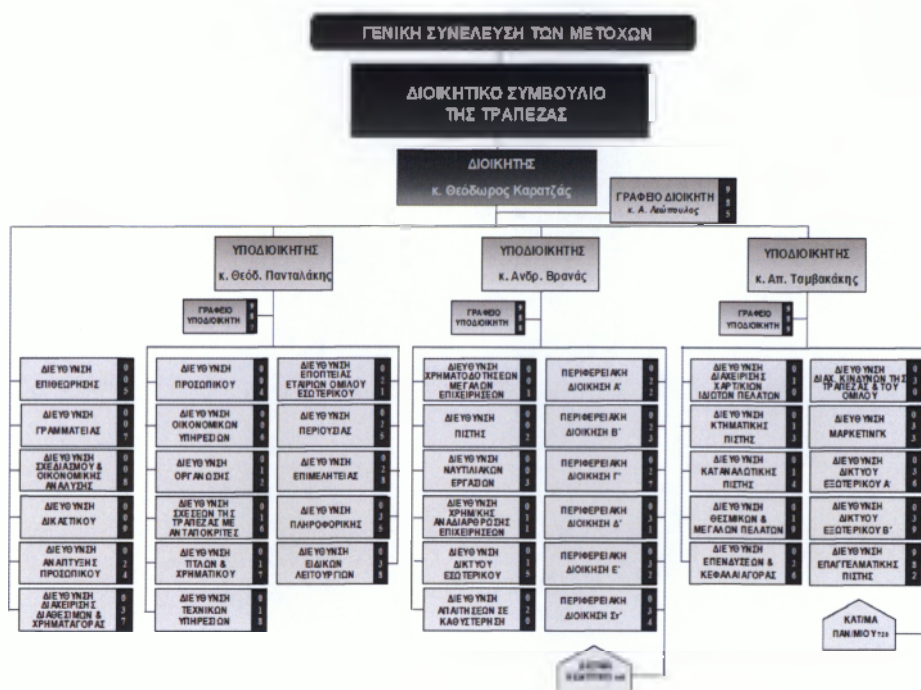
4.3. Το οργανόγραμμα της Εθνικής Τράπεζας

Το οργανόγραμμα Διοίκησης του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας αναφέρεται αναλυτικά στο πλαίσιο του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, στο παρακάτω σχήμα δίνεται μια εικόνα της δομής της Εταιρικής Διακυβέρνησης:

Πηγή: Παρουσίαση Αποτελεσμάτων 2012 (<http://www.nbg.gr/>).

Το Μάρτιο του 2013 αναμένεται να δοθεί στην δημοσιότητα το νέο οργανόγραμμα της Εθνικής Τράπεζας, καθώς ετοιμάζονται αλλαγές σύμφωνα με τον οικονομικό τύπο, για περισσότερες πληροφορίες για τις Διοικήσεις της Τράπεζας και του Ομίλου δίνονται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας στην Ενότητα Εταιρική Διακυβέρνηση /Δομή και Οργάνωση. Παραθέτουμε ένα οργανόγραμμα προηγούμενης χρήσης (2009) για την παρακολούθηση της δομής της Τράπεζας.

Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο (<http://www.nbg.gr/>) (2013) και του οποίου η θητεία του λήγει το 2016 δίνεται στους ακόλουθους πίνακες:

Διοικητικό Συμβούλιο Τράπεζας				
Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Δ.Σ.	Ημερομηνία Εκλογής	Λήξη Θητείας	
Γιώργος Π. Ζανιάς	Πρόεδρος Δ.Σ. (Μη Εκτελεστικό Μέλος)	23/09/2012	2016	
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος (Εκτελεστικό Μέλος)	23/09/2012	2016	
Πέτρος Ν. Χριστοδούλου	Εκτελεστικό Μέλος	23/09/2012	2016	
Ιωάννης Κ. Γιαννίδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	23/09/2012	2016	
Ευθύμιος Χ. Κατσίκας	Μη Εκτελεστικό Μέλος	23/09/2012	2016	
Σταύρος Α. Κούκος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	23/09/2012	2016	
Σ. Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	23/09/2012	2016	
Στέφανος Χ. Βαβαλίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	23/09/2012	2016	

Οργάνωση και Διοίκηση Ελληνικών Τραπεζών

Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	23/09/2012	2016
Χαράλαμπος Μάκκας	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	26/02/2009	2016
Αλέξανδρος Μακρίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	26/02/2012	2016
Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου - Μπενοπούλου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	23/09/2012	2016
Πέτρος Σαμπατακάκης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	23/09/2012	2016
Μαρία (Μαρίλυ) Φραγκίστα	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	23/09/2012	2016
Μιχαήλ Φρούσιος	Γραμματέας Δ.Σ	09/06/2012	2016

4.4. Όμιλος Εθνικής Τράπεζας

Η Εθνική Τράπεζα ηγείται σήμερα του μεγαλύτερου Ομίλου χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα, με δυναμική παρουσία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο. Ο Όμιλος της ΕΤΕ δραστηριοποιείται διεθνώς σε 12 χώρες, όπου ελέγχει, εκτός της ΕΤΕ, 9 τράπεζες και 58 εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών και λοιπών υπηρεσιών, απασχολώντας 35.078 εργαζόμενους (<http://www.nbg.gr>).

Στην παρακάτω λίστα δίνονται οι επωνυμίες των εταιρειών που ανήκουν στον όμιλο της Εθνικής Τράπεζας ανά χώρα (<http://www.nbg.gr>).

<p>Ελλάδα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. • ΑΕΕ. Γεν. Ασφαλειών «Η Εθνική» • Εθνική Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ • Εθνική Asset Management ΑΕΔΑΚ • Εθνική Leasing ΑΕ • Εθνική Factors ΑΕ • Εθνική Κεφαλαίου ΑΕ • Εθνική Πανγαία ΑΕΕΑΠ 	<p>Τουρκία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finansbank • Finans Pension • Finans Invest • Finans Leasing • Finans Asset Management • Finans Factoring 	<p>Αλβανία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Banka NBG Albania Sh.A.
<p>Κύπρος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου) Λτδ • Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) Λτδ • Εθνική Χρηματιστηριακή 	<p>Βουλγαρία</p> <ul style="list-style-type: none"> • United Bulgarian Bank AD • Interlease EAD • UBB Factoring • UBB-Chartis Insurance Company AD • UBB-Alico Life Insurance Company AD • UBB Insurance Broker AD 	<p>Αίγυπτος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δίκτυο Καταστημάτων Αιγύπτου (NBG Egypt)
<p>Ρουμανία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Banca Romaneasca SA • NBG Leasing IFN SA • NBG Securities Romania SA • Garanta Asigurari SA 	<p>ΠΓΜΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stopanska Banka AD - Skopje 	<p>Νότιος Αφρική</p> <ul style="list-style-type: none"> • The South African Bank of Athens Ltd

Ηνωμένο Βασίλειο	Μάλτα	Σερβία
<ul style="list-style-type: none"> • Κατάστημα ΕΤΕ Λονδίνου (NBG London) • NBGI Private Equity Ltd • Εθνική Χρηματιστηριακή 	<ul style="list-style-type: none"> • NBG Bank Malta Ltd 	<ul style="list-style-type: none"> • Vojvodjanska Banka AD - Novi Sad • NBG Leasing d.o.o.
	Αυστραλία <ul style="list-style-type: none"> • ΕΤΕ Γραφείο Αντιπροσωπείας Μελβούρνη 	

Η ΕΤΕ λειτουργεί μέσα σε πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που ανταποκρίνεται όχι μόνο στις απαιτήσεις του ελληνικού νόμου αλλά και στις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Τράπεζας, περιγράφει αναλυτικά τη δομή και την πολιτική εταιρικής διακυβέρνησης της ΕΤΕ, προάγει τη συνέχεια, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας του ΔΣ, αλλά και γενικότερα της διακυβέρνησης της ΕΤΕ και του Ομίλου.

Κατά τη διάρκεια του 2011 το ΔΣ έλαβε αποφάσεις για την ενδυνάμωση των ανώτατων βαθμίδων της διοικητικής πυραμίδας της Τράπεζας, ενημερώθηκε από εξωτερικό σύμβουλο για θέματα τραπεζικής εταιρικής διακυβέρνησης και τροποποίησε τους κανονισμούς Επιτροπών του, με σκοπό την προσαρμογή τους στις αλλαγές του συστήματος διακυβέρνησης. Από τον Δεκέμβριο του έτους 2011 έως τον Ιανουάριο του έτους 2012, το Διοικητικό Συμβούλιο πραγματοποίησε σε βάθος αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς του με την συνδρομή εξωτερικού συμβούλου (<http://www.nbg.gr/>).

4.5. Υπηρεσίες Ομίλου

Ο Όμιλος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος προσφέρει Ειδικές Χρηματοδοτήσεις (www.nbg.gr/) (Structured Financing) και υπηρεσίες Χρηματοοικονομικού Συμβούλου (Project Finance Advisory Services) σε διάφορα μεγάλης κλίμακας έργα υποδομής που υλοποιούνται στην Ελλάδα και σε επιλεγμένες ευρωπαϊκές χώρες, ιδιαίτερα στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

A. Ειδικές Χρηματοδοτήσεις (Structured Financing)

Ως συνεργάτης και σύμβουλος ελληνικών και διεθνών εταιριών, ο Όμιλος της Εθνικής Τράπεζας προσφέρει χρηματοδότηση για συγχρηματοδοτούμενα και αυτοχρηματοδοτούμενα έργα στην Ελλάδα και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, και σε επιλεγμένα έργα υποδομής σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Έχοντας την δυνατότητα και την απαιτούμενη τεχνογνωσία για την επεξεργασία εξειδικευμένων σχημάτων/δομών χρηματοδότησης, η διεύθυνση μεγάλων έργων προσφέρει ολοκληρωμένες χρηματοδοτικές λύσεις προσαρμοσμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε έργου ώστε να επιτυγχάνεται η άριστη χρηματοδοτική δομή και να μεγιστοποιείται το όφελος για τους πελάτες.

Αυτά τα εξειδικευμένα χρηματοδοτικά προϊόντα συμπληρώνονται από το πλήρες φάσμα υπηρεσιών μίας διεθνούς τράπεζας, προσφέροντας στους εταιρικούς πελάτες της τράπεζας όχι μόνο χρηματοδοτικά προϊόντα αλλά επίσης και διεθνείς τραπεζικές υπηρεσίες και υπηρεσίες κεφαλαιαγοράς.

B. Υπηρεσίες Χρηματοοικονομικού Συμβούλου

Η Διεύθυνση Μεγάλων Έργων, παρέχει ένα ευρύ φάσμα εξειδικευμένων χρηματοδοτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών όπως :

- Κατάρτιση προκαταρκτικών μελετών και οικονομικών μοντέλων (financial plan)
- Εκτίμηση της δυνατότητας εξασφάλισης τραπεζικής χρηματοδότησης για το έργο
- Ανάπτυξη της βέλτιστης χρηματοδοτικής δομής και οργάνωση της χρηματοδότησης
- Προετοιμασία των τευχών δημοπράτησης και σχεδιασμός της υλοποίησης του έργου
- Υποβοήθηση στην προετοιμασία και τη δόμηση προσφορών που υποβάλλονται κατά την διαγωνιστική διαδικασία

- Συμμετοχή στη χρηματοδότηση του έργου με ανταγωνιστικούς όρους
- Διαπραγμάτευση οικονομικών όρων συμβάσεων παραχώρησης
- Υποστήριξη των εμπλεκόμενων νομικών προσώπων του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα κατά την φάση υλοποίησης του έργου.

4.6. Το ανθρωπινό δυναμικό της Εθνικής Τράπεζας

Για την Εθνική Τράπεζα οι εργαζόμενοι αποτελούν το σημαντικότερο «κεφάλαιο» ανάπτυξης. Για τον λόγο αυτό η Τράπεζα επενδύει συστηματικά στην ανάπτυξη και εξέλιξη του ανθρωπίνου δυναμικού της Τράπεζας. Αποτελεί κεντρική θέση της Τράπεζας ότι η δύναμη της Τράπεζας και του Ομίλου πηγάζει από το Προσωπικό της. Επομένως ανάπτυξη και η διατήρηση υψηλού επιπέδου προσωπικού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της Τράπεζας και του Ομίλου. Για το σκοπό αυτό, η Τράπεζα διασφαλίζει καλές και ασφαλείς συνθήκες εργασίας με ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες για όλους, εφαρμόζει αξιοκρατικό σύστημα αξιολόγησης απόδοσης και οργανώνει σημαντικά προγράμματα επιμόρφωσης και ανάπτυξης για τη διαρκή βελτίωση των δεξιοτήτων του προσωπικού της.

Σήμερα, η Εθνική Τράπεζα (<http://www.nbg.gr>) απασχολεί πανελλαδικά 11.640 εργαζομένους (στοιχεία 31.12.2011). Η Τράπεζα μεριμνά ώστε το ανθρωπινό δυναμικό της να λειτουργεί καθημερινά σύμφωνα με τις Αξίες και τις Αρχές του “Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας”, με στόχο όλες οι ενέργειες να διέπονται από τις σχετικές αρχές εταιρικής συμπεριφοράς:

- Νομιμότητα,
- Προτεραιότητα στους πελάτες,
- Ποιότητα προσωπικού,
- Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο
- Σεβασμός στο περιβάλλον.

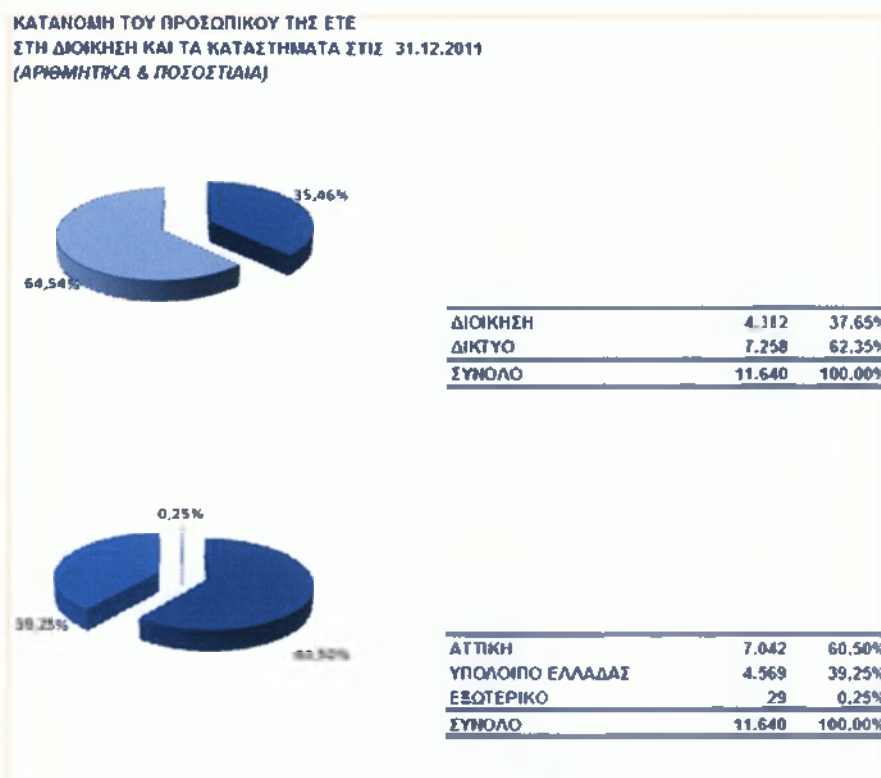
Η εκπαίδευση και ανάπτυξη των εργαζομένων αποτελούν τα σημαντικότερα οχήματα αναβάθμισης του επιπέδου των εργαζομένων ως επαγγελματικές οντότητες και κατά συνέπεια της Τράπεζας. Η συνεχής βελτίωση της τεχνογνωσίας και των επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των εργαζομένων μέσω αναπτυξιακών παρεμβάσεων, σε συνδυασμό με την προώθηση της αυτοεκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης είναι στην κορυφή της ατζέντας όσον αφορά τη διοίκηση του ανθρωπίνου δυναμικού (Εκθεση Εταιρικής Κοιν. Ευθύνης 2010: <http://www.nbg.gr/>).

Στον παρακάτω πίνακα δίνονται οι δείκτες εκπαίδευσης, δηλαδή τα στοιχεία αναφορικά με την εκπαίδευση που πραγματοποιεί κατ' έτος η τράπεζας καθώς επίσης και τον αριθμό συμμετεχόντων κατ' είδος εκπαίδευσης.

	2011	2010	2009
Αριθμός εκπαιδεύσεων που πραγματοποιήθηκαν	549	557	480
Συμμετοχές σε ενδοεπιχειρησιακές	6.150	8.713*	9.800*

εκπαιδεύσεις			
Συμμετοχές σε σεμινάρια εκτός Τράπεζας	210	510*	600*
Συμμετοχές σε σεμινάρια εξ αποστάσεως	4.207	-	-
Σύνολο συμμετοχών σε εκπαιδεύσεις	10.567	9.223	10.400
Αριθμός ανθρωποωρών εκπαίδευσης (συμμετοχές σε ώρες)	173.901	130.838	206.000
Ποσό που δαπανήθηκε για εκπαίδευση (σε € εκατ.)	3,8	3,8	3,8
*Τα στοιχεία για τα έτη 2009 & 2010 περιέχουν και τα σεμινάρια εξ αποστάσεως.			

Στα παρακάτω γραφήματα φαίνεται η κατανομή του Προσωπικού της Τράπεζας με βάση την θέση που κατέχουν στην Τράπεζα, είτε είναι διοικητικά στελέχη είτε καλύπτουν ανάγκες του συνολικού δικτύου της Τράπεζας.

Πηγή: <http://www.nbg.gr/>

Ένα ακόμη γράφημα το οποίο δίνεται ακολούθως δείχνει την κατανομή του ανθρώπινου δυναμικού σε ποσοστά με βάση το μορφωτικό επίπεδο. Επίσης ακολουθούν γραφήματα που απεικονίζουν την κατανομή του Προσωπικού της Τράπεζας με βάση το φύλο και τα έτη προϋπηρεσίας.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΕ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΤΙΣ 31.12.2011
(ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ & ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ)

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΠΛΗΘΟΣ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (Δημοτικό Γυμνάσιο)	1.215	10.44%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Λύκειο)	4.424	38.01%
Τριτοβάθμια εκπαίδευση (Πανεπιστήμιο)	4.230	36.34%
Μεταπτυχιακή εκπαίδευση (Μαθητεία/Διδακτορικό)	1.771	15.21%
ΣΥΝΟΛΟ	11.640	100%

* Οι αριθμοί του πίνακα αναφέρονται στο προσωπικό της Τράπεζας που έχει προσληφθεί στην Ελλάδα και δεν συμπεριλαμβάνουν επίσημο προσωπικό μονάδων του Εξωτερικού, καθώς και το προσωπικό του Ομίλου

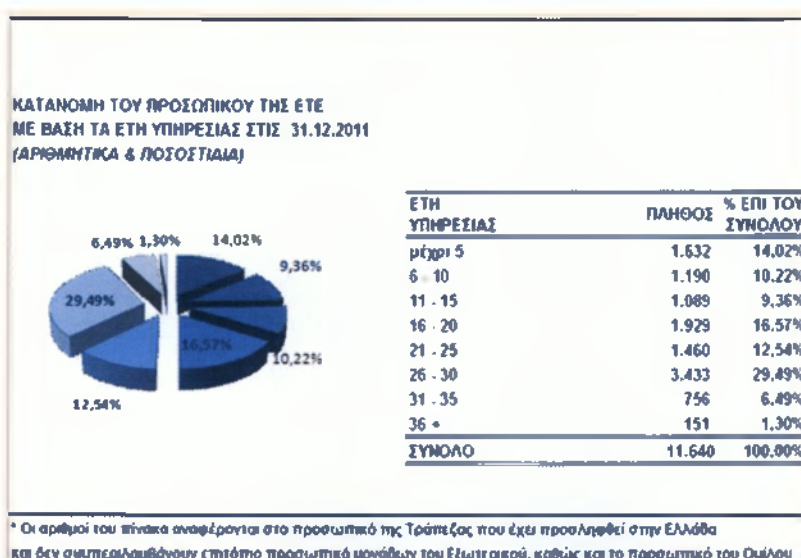
Πηγή: <http://www.nbg.gr>

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΕ
ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ ΣΤΙΣ 31.12.2011
(ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ & ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ)

ΑΝΔΡΕΣ	6.289	54.03%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	5.351	45.97%
ΣΥΝΟΛΟ	11.640	100.00%

Πηγή: <http://www.nbg.gr>

Πηγή: <http://www.nbg.gr>

4.7. Οικονομικά Στοιχεία 2012 της Εθνικής Τράπεζας

Η Εθνική Τράπεζα προάσπισε τον κυρίαρχο ρόλο της στις τραπεζικές εξελίξεις, μέσω της επιτυχούς δημόσιας πρότασης για την απόκτηση της πλειοψηφίας των μετοχών της Eurobank μετά τη λήψη όλων των απαραίτητων εγκρίσεων, ενώ προχωρεί ολοταχώς προς τη νομική και τη λειτουργική συγχώνευση των δύο οργανισμών.

Τα βασικά οικονομικά αποτελέσματα και γεγονότα της χρήσης 2012 παρουσιάζονται ακολούθως σύμφωνα με την παρουσίαση αποτελεσμάτων του Ομίλου Ε.Τ.Ε. 2012 (<http://www.nbg.gr> /ενότητα: Ενημέρωση Επενδυτών).

Αρχικά η επιτυχής ολοκλήρωση της Δημόσιας Πρότασης με την αποδοχή από την Ε.Τ.Ε μετοχών που αντιστοιχούν στο 84,4% του μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank. Δημιουργία Συντονιστικής Επιτροπής Ενοποίησης με τη συμμετοχή ανωτάτων στελεχών των δυο τραπεζών για την καθοδήγηση του έργου καθώς και τον συντονισμό των ενεργειών ενοποίησης.

Δραστική μείωση των λειτουργικών δαπανών σε επίπεδο Ομίλου κατά 8,1% σε σχέση με το 2011, κυρίως λόγω της μείωσης των λειτουργικών δαπανών στην Ελλάδα και στη ΝΑ Ευρώπη κατά 8,6% και 8,2% αντίστοιχα για την ίδια περίοδο, ενισχύοντας την τάση των προηγούμενων ετών. Ειδικότερα στην Ελλάδα, η σωρευτική μείωση του λειτουργικού κόστους από την αρχή της κρίσης ανέρχεται σε 18,8%.

Σημαντική εισροή εγχωρίων καταθέσεων της ΕΤΕ μετά τις εκλογές του Ιουνίου 2012 της τάξης των €2,0 δις. μέχρι το τέλος του έτους σαν αποτέλεσμα της άρσης της πολιτικής αβεβαιότητας και της απομάκρυνσης του κινδύνου εξόδου της χώρας από το Ευρώ.

Βελτίωση του δείκτη δανείων προς καταθέσεις στην Ελλάδα στο 99,0% στο τέλος του 2012, έναντι 105,7% ένα έτος νωρίτερα, λόγω της συνεχιζόμενης απομόχλευσης του δανειακού χαρτοφυλακίου και της εισροής καταθέσεων κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους.

Κέρδη ύψους €314,8 εκατ. το δ' τρίμηνο του έτους –μέσω σταθεροποίησης των λειτουργικών πηγών κερδοφορίας και λόγω των κερδών από την επαναγορά ομολόγων από το Ελληνικό Δημόσιο, τον αντιλογισμό προβλέψεων για απομείωση απαιτήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο και την πώληση του 51% της ασφαλιστικής θυγατρικής Finans Pension. Οι πρώτες θετικές ενδείξεις σταθεροποίησης των οργανικών κερδών διατηρούνται και για το α' τρίμηνο του 2013.

Βασικά Μεγέθη του Ομίλου	2012	2011
Σύνολο ενεργητικού	104.799	106.732
Ίδια κεφάλαια	-2.130	-723
Απαιτήσεις κατά πελατών (προ προβλέψεων)	70.509	72.432
Υποχρεώσεις προς πελάτες	58.722	59.544
Σύνολο εσόδων	3.373	4.372
Λειτουργικά έξοδα	2.335	2.541
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις κατά πελατών	2.532	2.185
Καθαρά κέρδη/ζημίες μετόχων ΕΤΕ (προ απομειώσεων)	-2.139	-12.344
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	3,74%	3,73%
Δάνεια : Καταθέσεις	107%	109%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (*)	9,0%	8,3

Στο παρακάτω πίνακα δίνεται οι οικονομική χρηματοοικονομική ανάλυση της Τράπεζας (<http://www.capital.gr/>) με την χρήση βασικών χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ			
ΕΘΝΙΚΗ			
		ΕΝΟΠ.	ΜΗΤΡΙΚΗΣ
Ρ/Ε προ φόρων	Κεφαλαιοποίηση	1	
	Κέρδη προ φόρων		
Ρ/Ε μετά φόρων	Κεφαλαιοποίηση	1,4	
	Κέρδη μετά φόρων		
Ρ/ΒV	Κεφαλαιοποίηση	0,1	0,1
	Λογιστική Αξία		
Τιμή / Πωλήσεις	Κεφαλαιοποίηση	0,1	0,3
	Κύκλος εργασιών		
Μικτό περιθώριο κέρδους	Μικτά κέρδη		
	Κύκλος εργασιών		
Καθαρό περιθώριο κέρδους	Κέρδη μετά φόρων	9,50%	
	Κύκλος εργασιών		
Αποδοτικότητα ενεργητικού	Κέρδη μετά φόρων	0,40%	
	Σύνολο ενεργητικού		
Ίδια προς ξένα κεφάλαια	Ίδια κεφάλαια	0,1	0,1
	Σύνολο υποχρεώσεων		

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ετήσια Λογ. Κατάσταση 2010

Πηγή: <http://www.capital.gr/>

4.8. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της ΕΤΕ αποτελείται από 956.090.482 κοινές ονομαστικές μετοχές. Όπως όλες οι ελληνικές εταιρείες, η Τράπεζα υποχρεούται από τον νόμο να τηρεί την αρχή «κάθε μετοχή έχει δικαίωμα μιας ψήφου». Στα τέλη Δεκεμβρίου 2012, κανένας μέτοχος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) κατείχε ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.

Απ' όσα γνωρίζει η Τράπεζα, δεν υφίστανται ειδικές συμφωνίες μεταξύ μετόχων της. Επιπλέον, δεν υφίσταται αμοιβαία συμμετοχή σημαντικού ύψους σε μετοχικό κεφάλαιο μεταξύ ΕΤΕ και άλλης εταιρίας ή ομίλου εταιρειών.

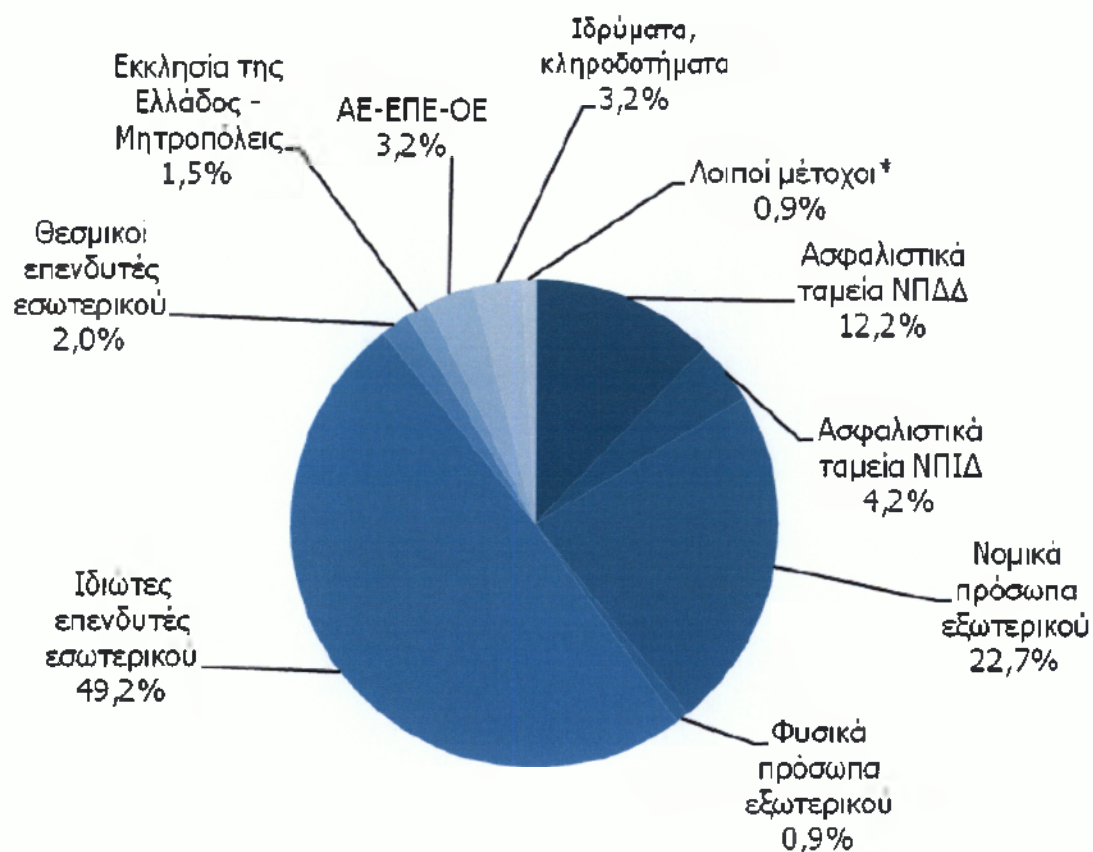
Η Τράπεζα δεν έχει υιοθετήσει μηχανισμούς αυτοπροστασίας από ανεπιθύμητες εξαγορές. Μετά από αίτηση μετόχων της Τράπεζας που εκπροσωπούν το 5% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της, το ΔΣ της Τράπεζας υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων.

Μετοχική σύνθεση ΕΤΕ 31.12.2012	%
Ασφαλιστικά ταμεία ΝΠΔΔ	12,2%
Ασφαλιστικά ταμεία ΝΠΙΔ	4,2%
Νομικά πρόσωπα εξωτερικού	22,7%
Φυσικά πρόσωπα εξωτερικού	0,9%
Ιδιώτες επενδυτές εσωτερικού	49,2%
Θεσμικοί επενδυτές εσωτερικού	2,0%
Εκκλησία της Ελλάδος - Μητροπόλεις	1,5%
ΑΕ-ΕΠΕ-ΟΕ	3,2%
Ιδρύματα, κληροδοτήματα	3,2%
Λοιποί μέτοχοι*	0,9%
Σύνολο	100,0%

(*) Θυγατρικές ΕΤΕ, τράπεζες-ασφαλιστικές, νοσοκομεία, σύλλογοι κ.α.

Πηγή: <http://www.nbg.gr/> (ενότητα: Μετοχική σύνθεση)

Μετοχική σύνθεση ΕΤΕ 31.12.2012

* Περιλαμβάνονται θυγατρικές ΕΤΕ, τράπεζες-ασφαλιστικές, νοσοκομεία, σύλλογοι κ.ά.

Πηγή: <http://www.nbg.gr> (ενότητα Μετοχική Σύνθεση)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΧΡΗΜΑΤΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

5.1 Εισαγωγή

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο του παρόντος συγγράμματος, θα προχωρήσουμε στη χρηματο-οικονομική ανάλυση των καταστάσεων της Εθνικής Τράπεζας, μέσω κατάλληλων αριθμοδεικτών, με στοιχεία που αντιστοιχούν στα τελευταία πέντε έτη.

Για την καλύτερη ερμηνεία και εικόνα της ανάλυσης που θα λάβει χώρα, θα παρατεθούν εκτός από απτά οικονομικά αριθμητικά μεγέθη, και κατάλληλα διαγράμματα μεταβολής των προς διαπραγμάτευση μεγεθών. Τέλος, είναι προφανές, πως για μεγαλύτερη αποδοτικότητα των προκύπτοντων αποτελεσμάτων, εκτός από τα απόλυτα σχετιζόμενα με το φορέα διαπραγμάτευσης μεγέθη, θα παρατεθούν και τα αντίστοιχα μεγέθη που αφορούν στο συνολικό τραπεζικό κλάδο.

Οι κατηγορίες αριθμοδεικτών, καθώς και οι μεμονωμένοι αριθμοδείκτες που θα αναλυθούν, είναι οι ακόλουθοι:

- Αριθμοδείκτες Ρευστότητας:
 - Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κ.Τ. / Σύνολο Ενεργητικού
 - Δάνεια και Προκαταβολές σε Πελάτες / Υποχρεώσεις προς Πελάτες
 - Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κ.Τ. / Υποχρεώσεις προς Πελάτες

- Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας:
 - Συνολικά Έξοδα / Συνολικά Έσοδα
 - Καθαρά Έσοδα από Τόκους / Σύνολο Εσόδων
 - Κέρδη ή Ζημιές μετά Φόρων
 - Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)
 - Αποδοση Ενεργητικού (ROA)

- Αριθμοδείκτες Χρηματο-οικονομικής Μόχλευσης

Βαθμός Χρηματο-οικονομικής Μόχλευσης

➤ Διάρθρωση Ενεργητικού:

Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων / Σύνολο Ενεργητικού

Δάνεια και Προκαταβολές σε Πελάτες / Σύνολο Ενεργητικού

Χαρτοφυλάκιο Επενδύσεων / Σύνολο Ενεργητικού

➤ Διάρθρωση Παθητικού:

Υποχρεώσεις προς Πιστωτικά Ιδρύματα / Σύνολο Παθητικού

Υποχρεώσεις προς Πελάτες / Σύνολο Παθητικού

Προβλέψεις για Κινδύνους και Βάρη / Σύνολο Παθητικού

5.2 Χρηματο-οικονομική τραπεζικού φορέα μέσω αριθμοδεικτών

5.2.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

Ως ρευστότητα για μια επιχείρηση, θεωρείται η δυνατότητα που εμφανίζει αυτή για άμεση ικανοποίηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της. Οι ακόλουθοι προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτες, αποτελούν τους σημαντικότερους αυτής της κατηγορίας, όσον αφορά στην εξαγωγή συμπερασμάτων για έναν τραπεζικό φορέα.

5.2.1.1 Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κ.Τ. / Σύνολο Ενεργητικού

Ο συγκεκριμένος δείκτης μας δείχνει τι ποσοστό των εσόδων της έχει η τράπεζα με τη μορφή καταθέσεων στην Κεντρική Τράπεζα, σε σχέση με αυτά που έχει επενδύσει ως δάνεια.

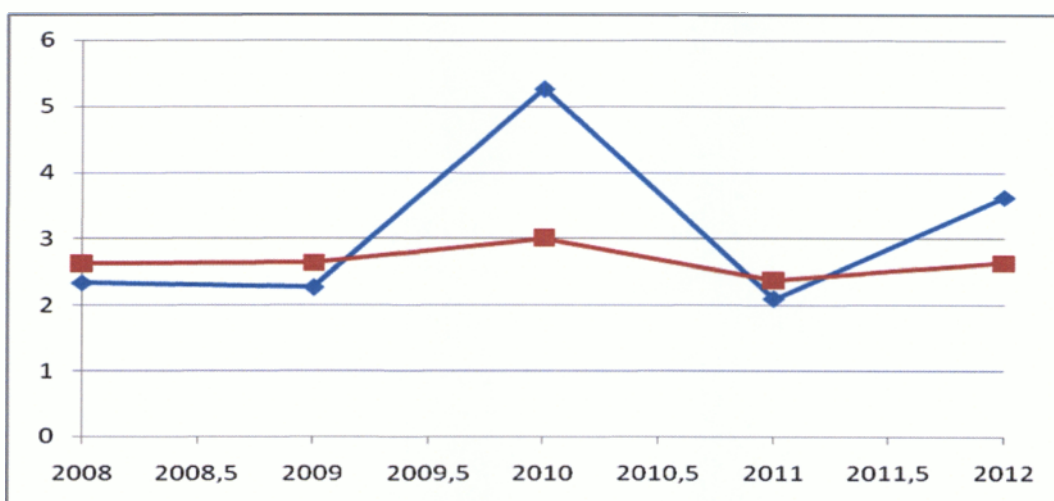
Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

<i>Έτη</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>Μέσος Όρος Τράπεζας</i>
<i>Τιμές</i>	2.34%	2.27%	5.26%	2.10%	3.63%	3.12%

<i>Αριθμοδείκτη</i>						
<i>Μέσος Όρος Κλάδου</i>	2.62%	2.64%	3.00%	2.37%	2.64%	2.65%

Πίνακας 5. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλέ γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 1. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Παρατηρούμε πως ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, παρουσιάζοντας τη μέγιστη τιμή του το 2010 (5.26%), παρουσιάζει ένα μέσο όρο της τάξης του 3.12%, που είναι μεγαλύτερο του μέσου όρου του κλάδου (2.65%) και κρίνεται αρκούντως ικανοποιητικός.

5.2.1.2 Δάνεια και Προκαταβολές σε Πελάτες / Υποχρεώσεις προς Πελάτες

Ο δείκτης αυτός μας δίνει πληροφορίες, σε σχέση με την απαίτηση που υπάρχει σε ένα τραπεζικό φορέα, κατά την οποία μια τράπεζα θα πρέπει να επενδύει σε δάνεια όσα χρήματα περίπου δέχεται ως καταθέσεις. Εδώ πρέπει να επισημάνουμε βέβαια,

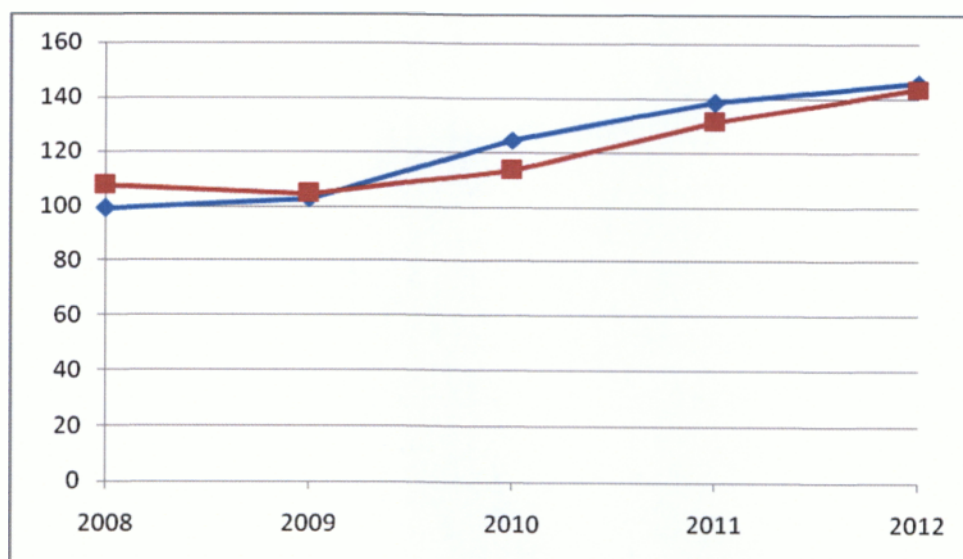
πως ένας πιστωτικός οργανισμός, ενδέχεται να παρουσιάζει επιπλέον έσοδα και από άλλες δραστηριότητες, με αποτέλεσμα η δυνατότητα για παροχή δανείων να αυξάνει σημαντικά.

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	99.12%	102.64%	124.41%	138.48%	145.63%	122.06%
Μέσος Όρος Κλάδου	107,52%	104.49%	113.46%	131,28%	143.52%	120.05%

Πίνακας 6. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 2. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Από το παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι, για το συγκεκριμένο αριθμοδείκτη, η Εθνική τράπεζα, με εξαίρεση το χρονικό διάστημα 2008-2009, κινείται λίγο πιο πάνω από το μέσο όρο του κλάδου.

5.2.1.3 Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κ.Τ. / Υποχρεώσεις προς Πελάτες

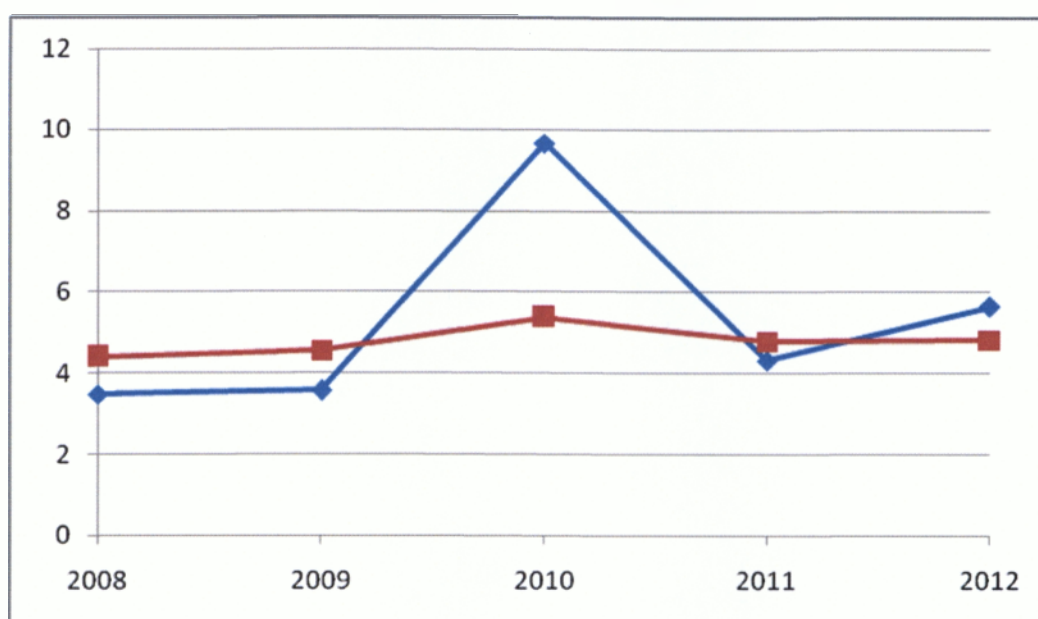
Ο εν λόγω αριθμοδείκτης, δείχνει τη δυνατότητα που εμφανίζει ο τραπεζικός φορέας να μπορεί να ανταποκριθεί στις επιθυμίες των πελατών για ρευστό ανά πάσα στιγμή. Όποτε κάθε τραπεζικός φορέας, πρέπει να εμφανίζει ικανοποιητική τιμή όσον αφορά στον εν λόγω αριθμοδείκτη.

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	3.48%	3.57%	9.66%	4.31%	5.63%	5.33%
Μέσος Όρος Κλάδου	4.40%	4.55%	5.36%	4,78%	4.81%	4.78%

Πίνακας 7. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή).

Διάγραμμα 3. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Όπως και στην περίπτωση του αριθμοδείκτη 'Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κ.Τ. / Σύνολο ενεργητικού', ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης παρουσιάζει μια έξαρση το 2010 με λαμβάνουσα τιμή 9.66%, ενώ κατά τα έτη 2008, 2009 και 2011 κινείται κάτω από το μέσο όρο του κλάδου. Συνολικά, ο αριθμοδείκτης κινείται για την πενταετία διαπραγματεύσης, λίγο πιο πάνω από το μέσο όρο του κλάδου, εξαιτίας κυρίως της υψηλής τιμής που λαμβάνει αυτός όπως προαναφέρθηκε, το έτος 2010.

5.2.2 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Ως αποδοτικότητα, ορίζεται ο λόγος του αποτελέσματος που προέκυψε από μια συγκεκριμένη δραστηριότητα ή ενέργεια, προς το ποσοστό των πόρων που χρησιμοποιήθηκαν για την πραγμάτωση αυτής. Οι αριθμοδείκτες που ακολουθούν, αποτελούν τους πιο σημαντικούς πληροφοριοδότες για ένα τραπεζικό οργανισμό, όσον αφορά στον πολύ σημαντικό αυτό τομέα ελέγχου της κερδοφορίας.

5.2.2.1 Συνολικά Έξοδα / Συνολικά Έσοδα

Ο συγκεκριμένος δείκτης, μας δείχνει το λόγο των συνολικών εξόδων προς τα συνολικά έσοδα του φορέα. Είναι προφανές, πως κάθε τράπεζα όντας ένας

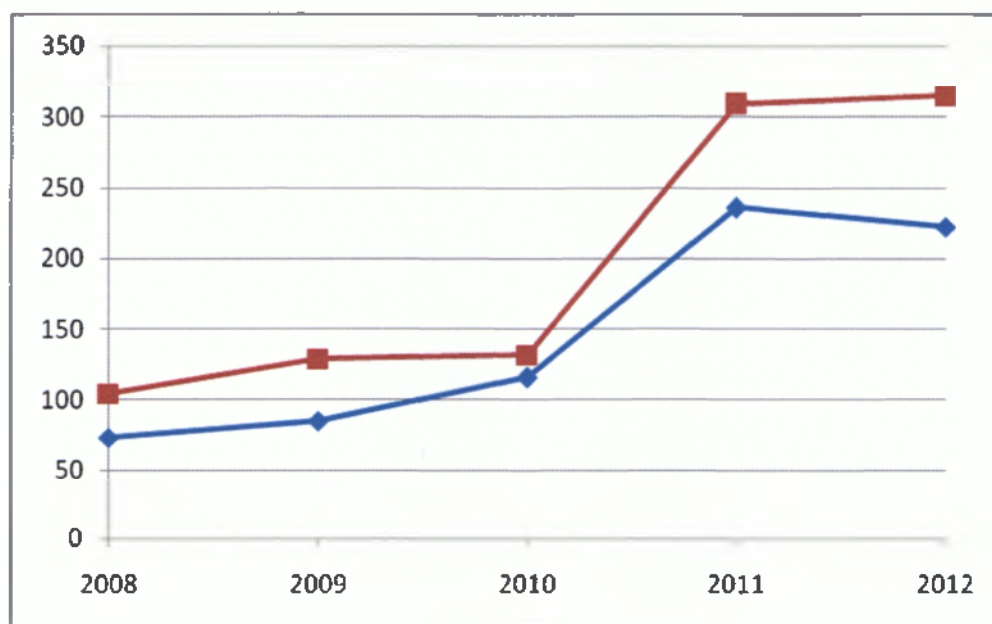
κερδοσκοπικός οργανισμός, επιδιώκει να έχει περισσότερα έσοδα από έξοδα, λαμβάνοντας βέβαια υπόψη και το γεγονός, πως τα έξοδα μπορεί να σημαίνουν και επενδύσεις. Ως εκ τούτου, ο συγκεκριμένος δείκτης πρέπει να αναλύεται σε συνδυασμό και με τους δείκτες επενδύσεων, αλλά σε καμιά περίπτωση, δεν πρέπει να είναι πολύ υψηλός

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

<i>Έτη</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>Μέσος Όρος Τράπεζας</i>
<i>Τιμές Αριθμοδείκτη</i>	73.10%	84.69%	115.79 %	235.71%	222.28%	146.31%
<i>Μέσος Όρος Κλάδου</i>	104.58%	128.59%	131.60%	308.72%	314.79%	197.66%

Πίνακας 8. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 4. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Τόσο για την τράπεζα διαπραγμάτευσης, όσο και για το συνολικό κλάδο, ο παρών αριθμοδείκτης αποδοτικότητας παρουσιάζει αύξουσα τάση κατά την τελευταία πενταετία, με τρομερή αύξηση της τιμής του κατά την τελευταία διετία, όπου η οικονομική κρίση έγινε ιδιαίτερος εμφανής. Λαμβάνοντας υπόψη την απαίτηση για σχετικά χαμηλό αριθμοδείκτη, η τάση αυτή κρίνεται αρνητική. Η Εθνική Τράπεζα, καθ'όλη την πενταετία, κινείται όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη, κάτω από το μέσο όρο του κλάδου, γεγονός που καλύτερη πορεία σε σχέση με αυτόν.

5.2.2.2 Καθαρά Έσοδα από Τόκους / Συνολικά Έσοδα

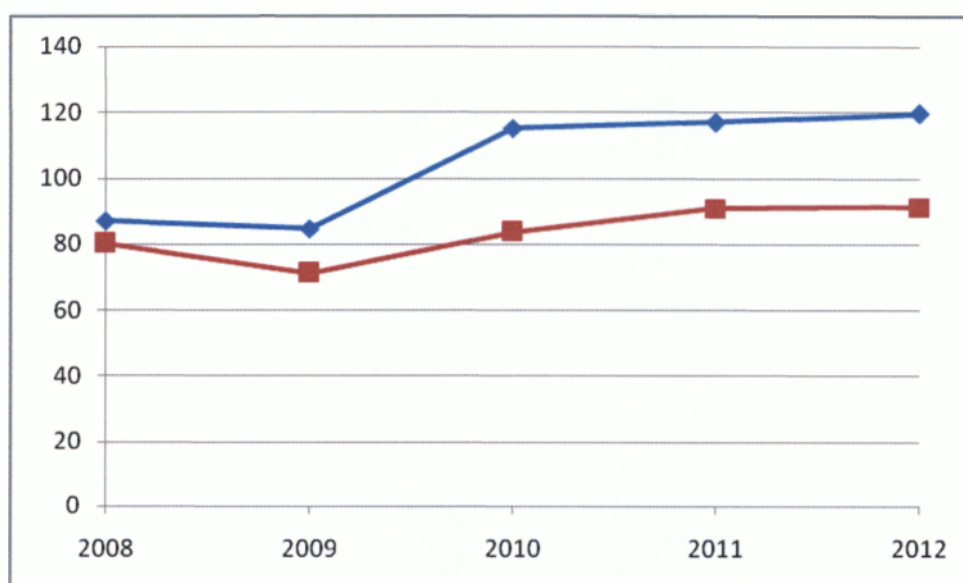
Μέσω του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη, μετράται το ποσοστό των εσόδων της επιχείρησης μέσω της κύριας δραστηριότητας αυτής, που προέρχεται από τόκους. Ο εν λόγω αριθμοδείκτης μπορεί έμμεσα να χρησιμοποιηθεί και ως μέσο πρόληψης κινδύνου, μιας και πολύ μεγάλο ποσοστό αυτού αποτελεί προειδοποίηση για την ύπαρξη υψηλού κινδύνου στην περίπτωση που οι απαιτήσεις της τράπεζας καταστούν επισφαλείς.

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	87.01%	84.63%	114.99 %	116.88%	119.42%	104.59%
Μέσος Όρος Κλάδου	80.13%	71.13%	83.70%	90.86%	91.20%	83.40%

Πίνακας 9. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 5. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι, καθ'όλη τη διάρκεια της πενταετίας, ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, κινείται πάνω από το μέσο όρο του κλάδου, γεγονός που σηματοδοτεί αυξημένα κέρδη από τόκους για

την τράπεζα σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου, αλλά ταυτόχρονα και αυξημένο κίνδυνο στην περίπτωση επισφαλών πελατών.

5.2.2.3 Κέρδη ή Ζημιές μετά Φόρων

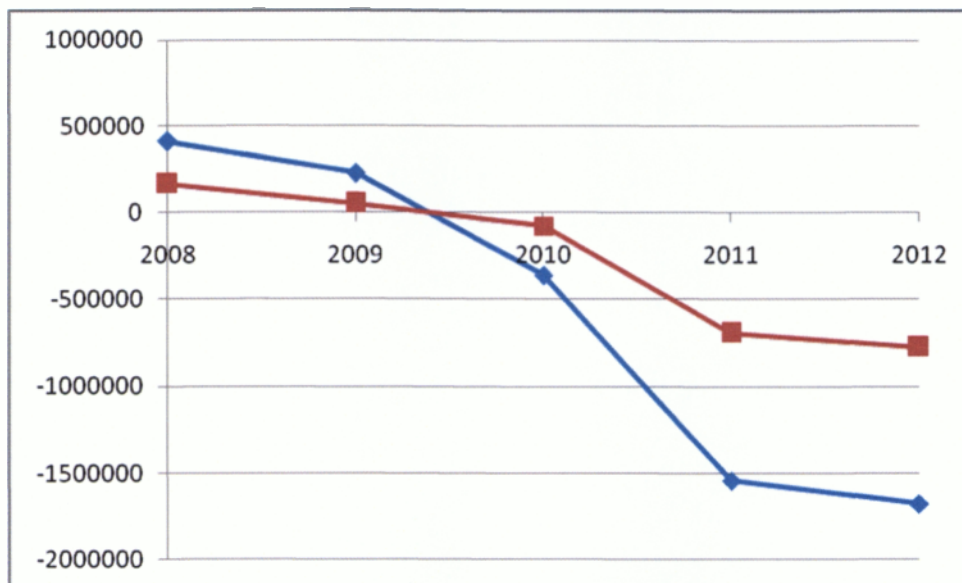
Είναι προφανές πως κάθε τράπεζα ως κερδοσκοπικός οργανισμός, επιζητεί όσο το δυνατόν περισσότερα κέρδη. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης λοιπόν, αποτελεί το σημαντικότερο παράγοντα αξιολόγησης της απόδοσης του εκάστοτε τραπεζικού οργανισμού. Σηματοδότηση ζημιών ή πορείας μείωσης των κερδών μέσω του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη, θα πρέπει να ενεργοποιήσει τους υπεύθυνους του φορέα προς υιοθέτηση των απαραίτητων διορθωτικών ενεργειών.

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	480.306	224.985	-360.852	-1.543.194	-1.676.421	-575.035
Μέσος Όρος Κλάδου	161.652	52.441	-76.552	-690.623	-772.294	-265.075

Πίνακας 10. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 6. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Η Εθνική Τράπεζα τη διετία 2008-2009 παρουσιάζει κέρδη μετά φόρων και μάλιστα υψηλότερα από το μέσο όρο, ενώ αντίθετα την τριετία 2010-2012 αρχίζει να εμφανίζει σημαντικές ζημίες πολύ πάνω από το μέσο όρο του κλάδου, γεγονός αρνητικό για την πορεία αποδοτικότητας του τραπεζικού φορέα. Η υιοθέτηση διορθωτικών ενεργειών φαντάζει απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάκαμψη της επιχείρησης

5.2.2.4 Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)

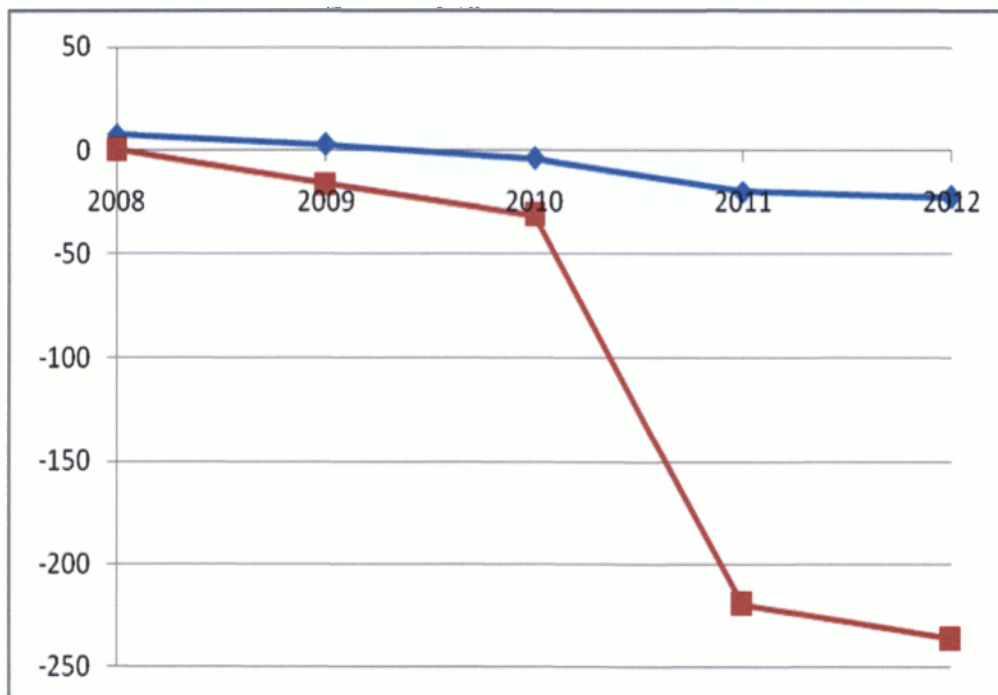
Αποτελεί πάρα πολύ σημαντικό δείκτη κυρίως για τους μετόχους της τράπεζας, και η σύγκρισή του με τον αντίστοιχο δείκτη άλλων τραπεζών καθώς και με το μέσο όρο του κλάδου, αποτελεί παράγοντα μείζονος σημασίας για τη σωστή εξόλκευση αποτελεσμάτων. Χαμηλή τιμή αριθμοδείκτη σε σχέση με τους υπόλοιπους τραπεζικούς φορείς του κλάδου, σηματοδοτεί μη αποδοτική χρήση των κεφαλαίων ή προβληματική λειτουργία κάποιου τομέα, και μειώνει τις πιθανότητες για άντληση νέων κεφαλαίων από την κεφαλαιαγορά.

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	7.47%	2.74%	-4.11%	-20.01%	-22.42%	-7.27%
Μέσος Όρος Κλάδου	-0.01%	-16.27%	-31.36%	-219.42%	-236.32%	-100.67%

Πίνακας 11. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 7. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Ο δείκτης ROE της Εθνικής Τράπεζας, παρά την αυξανόμενη αρνητική τάση που εμφανίζει από το 2010 και μετά, βρίσκεται πολύ πάνω από το μέσο όρο του κλάδου, κάτι που σημαίνει ότι η εν λόγω τράπεζα, παρουσιάζει αυξημένη δυνατότητα σε σχέση με τον υπόλοιπο κλάδο, για άντληση κεφαλαίων από την κεφαλαιαγορά.

5.2.2.5 Απόδοση Ενεργητικού (ROA)

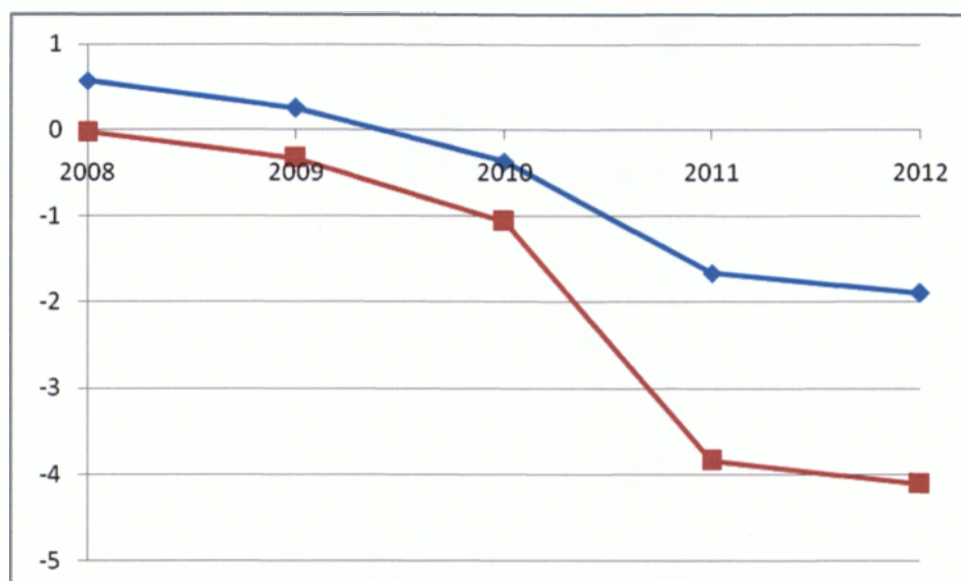
Μέσω του αριθμοδείκτη ROA, μετράται η ικανότητα της τράπεζας για την αποδοτικότερη χρησιμοποίηση των διαθέσιμων πόρων της, για την πραγματοποίηση κερδών. Είναι προφανές, πως όσο μεγαλύτερη τιμή λαμβάνει ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, τόσο αποδοτικότερος θεωρείται και ο αντίστοιχος τραπεζικός φορέας.

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	0.57%	0.25%	-0.37%	-1.66%	-1.89%	-0.62%
Μέσος Όρος Κλάδου	-0.03%	-0.33%	-1.06%	-3.84%	-4.11%	-1.87%

Πίνακας 12. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 8. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Και στην περίπτωση του αριθμοδείκτη ROA, όπως στην περίπτωση του αριθμοδείκτη ROE, η Εθνική Τράπεζα εμφανίζει να έχει τιμές σταθερά μεγαλύτερες από το μέσο όρο του κλάδου, γεγονός που αντιστοιχεί σε αυξημένη ικανότητα της τράπεζας για αποδοτικότερη χρησιμοποίηση των διαθέσιμων πόρων της για την πραγματοποίηση κερδών, σε σχέση με τον υπόλοιπο κλάδο.

5.2.3 Αριθμοδείκτες Χρηματο-οικονομικής μόχλευσης

Ως χρηματο-οικονομική μόχλευση, ορίζεται η χρησιμοποίηση δανειακών κεφαλαίων με σκοπό την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων και σχετίζεται άμεσα με τους τρεις παράγοντες του ισολογισμού (ενεργητικό, παθητικό και καθαρή θέση).

5.2.3.1 Βαθμός Χρηματο-οικονομικής μόχλευσης

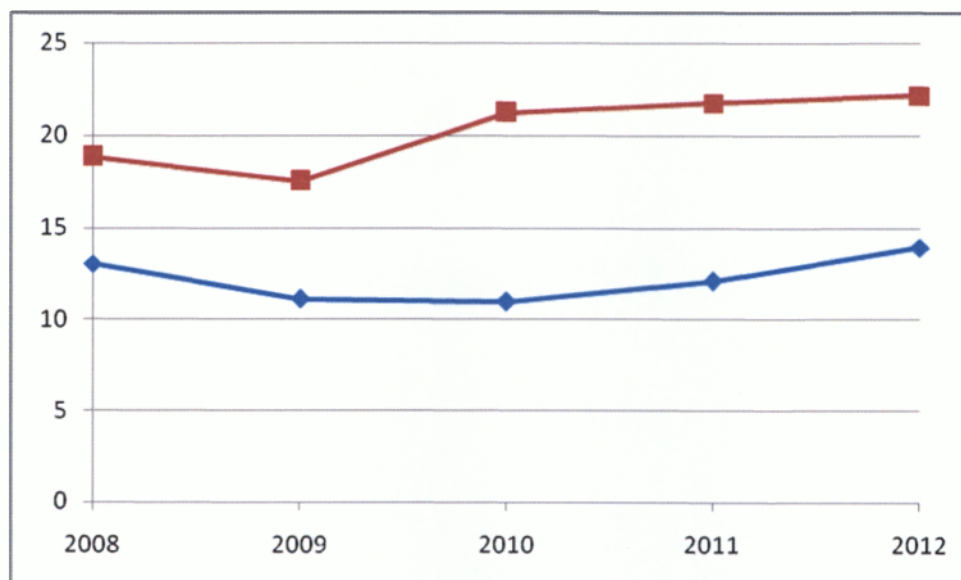
Ορίζεται ως το πηλίκο του συνόλου του ενεργητικού προς το σύνολο της καθαρής θέσης. Η βασική νόρμα ανάλυσης του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη, στηρίζεται στο γενικό κανόνα, σύμφωνα με τον οποίο η ύπαρξη ξένου κεφαλαίου φέρνει μεγαλύτερες αποδόσεις, όμως φέρνει αντίθετα αποτελέσματα όταν η απόδοση του ενεργητικού είναι μικρότερη από το κόστος των κεφαλαίων από δανεισμό.

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	13.03	11.09	10.97	12.08	13.92	12.22
Μέσος Όρος Κλάδου	18.82	17.51	21.21	21.72	22.14	20.28

Πίνακας 13. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 9. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Η τιμή που λαμβάνει ο εν λόγω αριθμοδείκτης για την πενταετία 2008-2012, εμφανίζει τιμή σταθερά κάτω από το μέσο όρο του κλάδου, που σημαίνει ότι αναλογικά ο φορέας διαπραγμάτευσης εμφανίζει ποσοστό ενεργητικού σε σχέση με την καθαρή θέση, μικρότερο από την γενική τάση του κλάδου.

5.2.4 Διάρθρωση Ενεργητικού

Μέσω της συγκεκριμένης ομάδας αριθμοδεικτών, εκμαιεύουμε πληροφορίες όσον αφορά στις κινήσεις και της επενδύσεις ενός τραπεζικού οργανισμού με βάση την επιταγή ότι κάθε τράπεζα, προσπαθεί να διαρθρώσει όσο το δυνατόν πιο αποδοτικά το ενεργητικό της, προκειμένου να αποκομίσει κεφάλαια που θα της επιτρέψουν να καλύψει όλες τις υποχρεώσεις της, και να δημιουργήσει το μέγιστο δυνατό κέρδος.

Οι αριθμοδείκτες διαπραγμάτευσης είναι οι ακόλουθοι:

5.2.4.1 Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων / Σύνολο Ενεργητικού

Ο δείκτης αυτός, μας δίνει την εικόνα για τα δάνεια που έχει παραχωρήσει η τράπεζα σε άλλους φορείς του τραπεζικού κλάδου. Εξαιτίας του γεγονότος ότι μια από τις κύριες δραστηριότητες των τραπεζών είναι να εκδίδουν δάνεια, ο εν λόγω αριθμοδείκτης εμφανίζει συνήθως υψηλές τιμές. Όσο μεγαλύτερο αριθμό δανείων παραχωρεί μια τράπεζα σε άλλους τραπεζικούς οργανισμούς, τόσο αυξάνει τον κίνδυνο για μη αποπληρωμή αυτών, στην περίπτωση ύπαρξης προβλήματος στο συγκεκριμένο κλάδο.

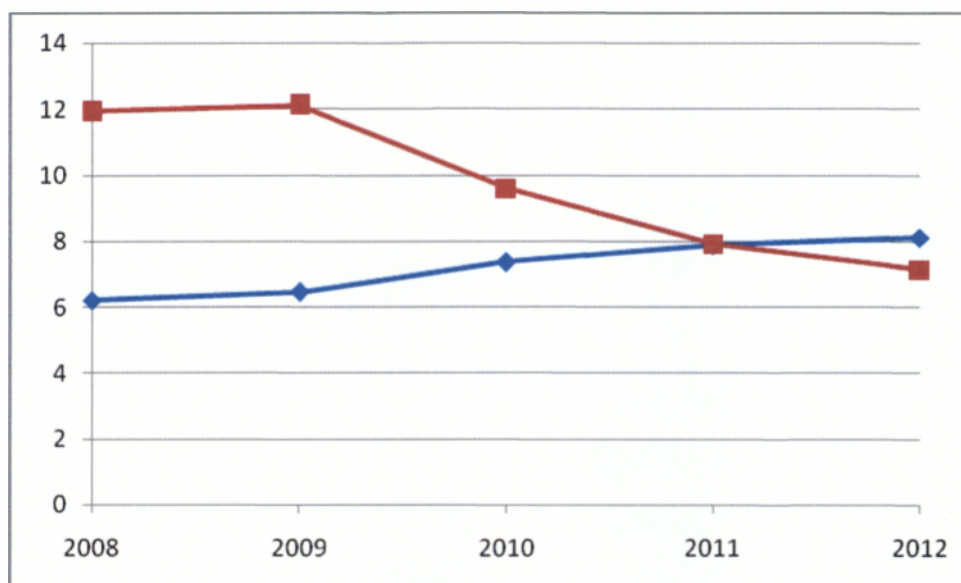
Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

<i>Έτη</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>Μέσος Όρος Τράπεζας</i>
<i>Τιμές Αριθμοδείκτη</i>	6.21%	6.45%	7.36%	7.87%	8.11%	7.20%

Μέσος Όρος Κλάδου	11.92%	12.11%	9.59%	7.92%	7.14%	9.74%
------------------------------	--------	--------	-------	-------	-------	-------

Πίνακας 14. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 10. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Παρατηρούμε ότι ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης παρουσιάζει αύξουσα τάση σε ότι αφορά στη Εθνική Τράπεζα, σε αντίθεση με τον ευρύτερο τραπεζικό κλάδο που η αντίστοιχη τάση εμφανίζεται πτωτική. Παρόλα αυτά, ο μέσος όρος για την τράπεζα διαπραγμάτευσης εμφανίζεται για την πενταετία (2008-2012), μικρότερος από τον αντίστοιχο του κλάδου δείχνοντας πως η τράπεζα την τελευταία πενταετία, έχει παράσχει σε άλλα τραπεζικά ιδρύματα μικρότερο αριθμό δανείων από το μέσο όρο του κλάδου.

5.2.4.2 Δάνεια και Προκαταβολές σε Πελάτες / Σύνολο Ενεργητικού

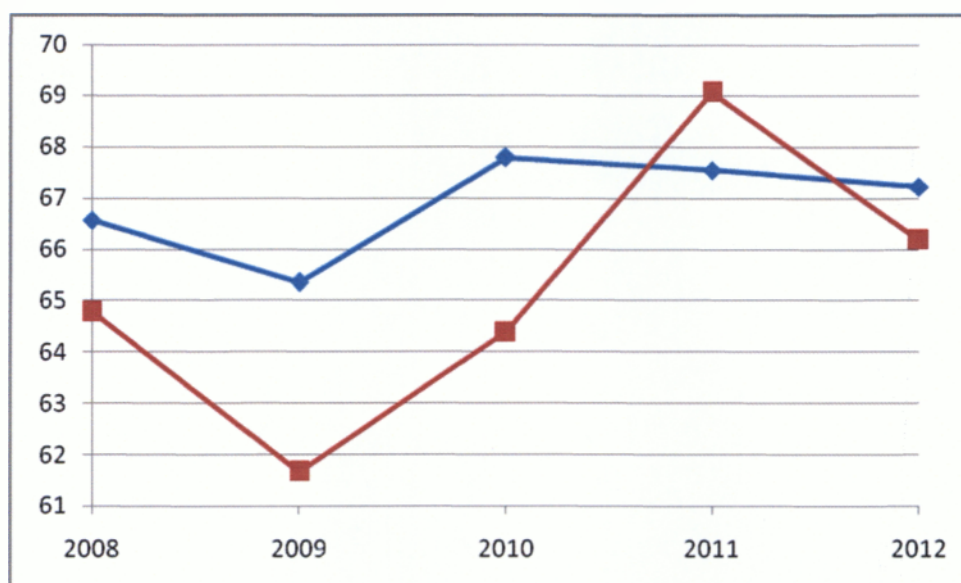
Μέσω αυτού του αριθμοδείκτη, η τράπεζα εκμαιεύει πληροφορίες για το ποσοστό του ενεργητικού που αποτελεί δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες. Η τιμή αυτού του δείκτη, αναμένεται επίσης υψηλή, λόγω του γεγονότος ότι μια κύρια δραστηριότητα των τραπεζών είναι όπως έχει ήδη ειπωθεί, η παροχή δανειακών διευκολύνσεων σε πελάτες.

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	66.57%	65.35%	67.78%	67.54%	67.22%	66.89%
Μέσος Όρος Κλάδου	64.78%	61.66%	64.38%	69.06%	66.17%	65.21%

Πίνακας 15. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 11. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Η Εθνική Τράπεζα παρουσιάζει μια σχετική σταθερότητα όσον αφορά στην τιμή του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη, κινούμενη σχεδόν στο μέσο όρο του κλάδου (66.89 με 65.21).

5.2.4.3 Χαρτοφυλάκιο Επενδύσεων / Σύνολο Ενεργητικού

Βασική ενέργεια των τραπεζών, αποτελεί η προσπάθεια για διασπορά του κινδύνου, η οποία επιτυγχάνεται συνήθως με διαδικασίες όπως επενδύσεις σε μετοχές, ομόλογα κτλ. Πληροφορίες γι' αυτό το πεδίο παρέχει ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, ο οποίος λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η πραγματοποίηση τέτοιων επενδύσεων δεν αποτελεί κύρια δραστηριότητα των τραπεζών αλλά μια δικλείδα ασφαλείας, λαμβάνει χαμηλές τιμές.

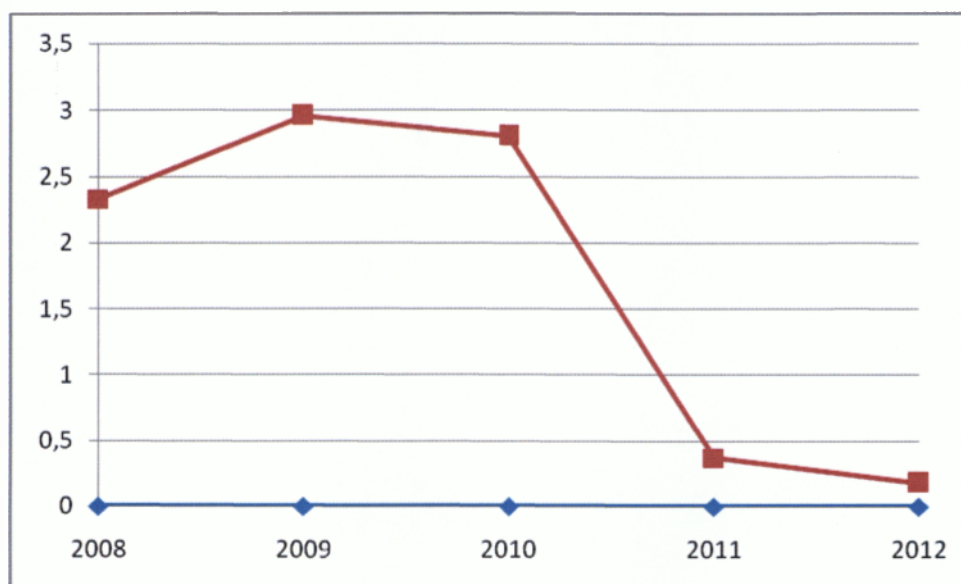
Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%

Μέσος Όρος Κλάδου	2.33%	2.96%	2.80%	0.37%	0.18%	1.73%
--------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Πίνακας 16. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 12. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Η Εθνική Τράπεζα την τελευταία πενταετία εμφανίζει μηδενικό χαρτοφυλάκιο επενδύσεων, που σημαίνει ότι ασχολείται αποκλειστικά και μόνο με τις κύριες δραστηριότητές της. Όσον αφορά στο συνολικό κλάδο, η τάση αυτού για δευτερεύουσες επενδύσεις παρουσιάζει πτωτική τάση, λόγω και της υπάρχουσας οικονομικής κρίσης.

4.2.5 Διάρθρωση Παθητικού

Ως διάρθρωση του παθητικού, θεωρείται το είδος και η κατάταξη των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει ένας τραπεζικός φορέας, καθώς και το ποσοστό αυτών, σε σχέση με το σύνολο του παθητικού.

Η μελέτη της συγκεκριμένης κατηγορίας, θα πραγματοποιηθεί με τη βοήθεια των ακόλουθων αριθμοδεικτών.

5.2.5.1 Υποχρεώσεις προς Πιστωτικά Ιδρύματα / Σύνολο Παθητικού

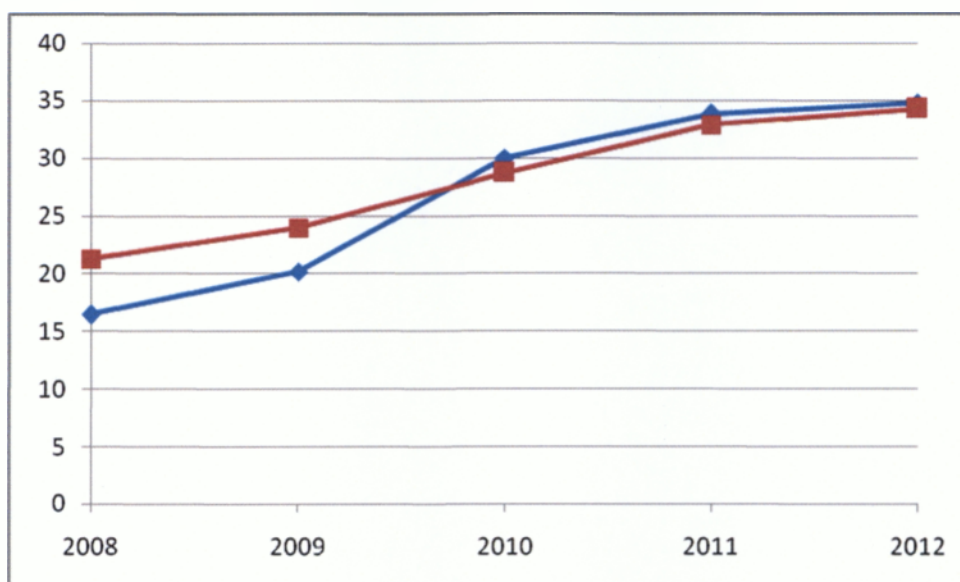
Ο δείκτης αυτός μας δείχνει το μέρος του παθητικού του τραπεζικού φορέα που αποτελείται από κεφάλαια τα οποία έχει δανειστεί από άλλες τράπεζες. Η τιμή του εν λόγω αριθμοδείκτη δεν πρέπει να εμφανίζεται ιδιαίτερα υψηλή, καθώς αυτό θα υποδεικνύει αδυναμία του φορέα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του μέσω των δικών του κεφαλαίων και καταθέσεων.

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	16.47%	20.16%	29.98%	33.83%	34.78%	27.04%
Μέσος Όρος Κλάδου	21.29%	23.97%	28.71%	32.87%	34.25%	28.22%

Πίνακας 17. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 13. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Η Εθνική Τράπεζα, σχεδόν συμβαδίζει με το μέσο όρο του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη, παρουσιάζοντας κατά μέσο όρο, ένα ποσοστό του παθητικού της τάξης του 27% σε υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα. Η τάση του αριθμοδείκτη είναι συνεχώς αύξουσα την τελευταία πενταετία.

5.2.5.2 Υποχρεώσεις προς Πελάτες / Σύνολο Παθητικού

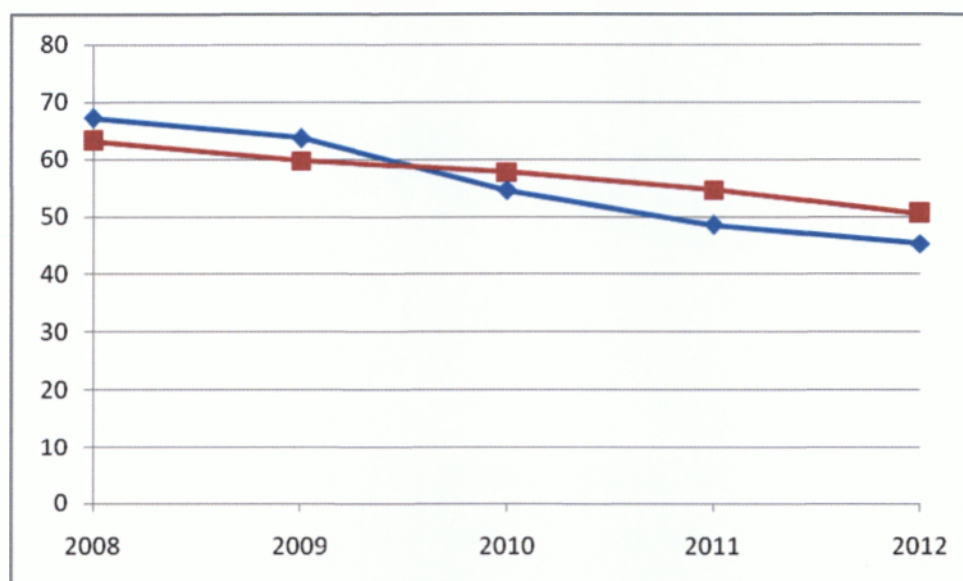
Μέσω του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη, εκμαιεύουμε το ποσοστό του παθητικού που αποτελούν οι υποχρεώσεις προς τους πελάτες. Για ικανοποιητικά αποτελέσματα, η τιμή του αριθμοδείκτη πρέπει να είναι υψηλή, γιατί το μεγάλο ύψος καταθέσεων δείχνει έναν τραπεζικό φορέα υγιή τον οποίο εμπιστεύονται οι πελάτες του.

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	67.16%	63.67%	54.48%	48.47%	45.24%	55.80%
Μέσος Όρος Κλάδου	63.11%	59.75%	57.71%	54.55%	50.47%	57.12%

Πίνακας 18. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 14. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Λόγω και της οικονομικής κρίσης, κυρίως από το 2010 και μετά, παρατηρείται μια μείωση του ύψους των καταθέσεων στην Εθνική Τράπεζα. Η τάση αυτή παρατηρείται και στο συνολικό κλάδο που εμφανίζει κατά μέσο όρο τιμή αριθμοδείκτη την τελευταία πενταετία 57.12%.

5.2.5.3 Προβλέψεις για Κινδύνους και Βάρη / Σύνολο Παθητικού

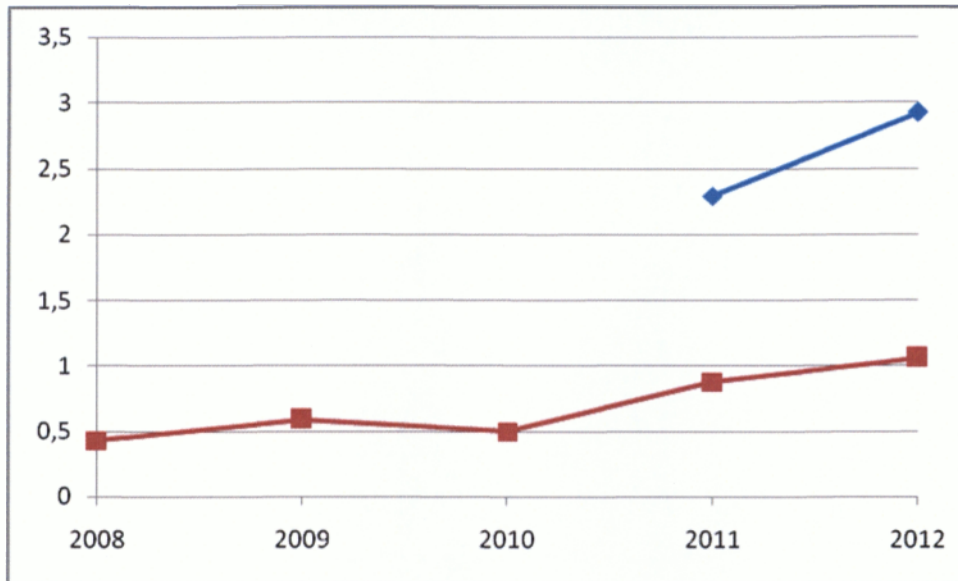
Μέσω του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη, πραγματοποιούνται ουσιαστικά οι προβλέψεις της τράπεζας για βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και για ανακύπτουσες έκτακτες ανάγκες. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, ανήκει στην κατηγορία εκείνη των αριθμοδεικτών, που η τιμή τους προσαρμόζεται ανάλογα με την εποχή και τις ιδιαίτερες οικονομικές συνθήκες.

Ο σχετιζόμενος πίνακας όσον αφορά στην Εθνική Τράπεζα, είναι ο ακόλουθος:

Έτη	2008	2009	2010	2011	2012	Μέσος Όρος Τράπεζας
Τιμές Αριθμοδείκτη	-	-	-	2.29	2.92%	2.60%
Μέσος Όρος Κλάδου	0.43%	0.59%	0.50%	0.88%	1.06%	0.69%

Πίνακας 19. Απόλυτα και συγκριτικά μεγέθη προς διαπραγμάτευση αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012.

Ακολουθεί η σχηματική απεικόνιση μέσω διαγράμματος, της μεταβολής του αριθμοδείκτη για την πενταετία 2008-2012 (μπλε γραμμή), καθώς και της αντίστοιχης μεταβολής του μέσου όρου του κλάδου όσον αφορά στο συγκεκριμένο αριθμοδείκτη (κόκκινη γραμμή)

Διάγραμμα 15. Μεταβολές αριθμοδείκτη την πενταετία 2008-2012

Η Εθνική Τράπεζα εμφανίζει στοιχεία προβλέψεων μόνο για τα δύο τελευταία έτη, με μέσο όρο όσον αφορά στον αντίστοιχο αριθμοδείκτη 2.60 %, αρκετά παραπάνω από το μέσο όρο του κλάδου τόσο για την τελευταία πενταετία (0.69%), όσο και για την τελευταία διετία (0.97%).

5.3 Συμπεράσματα

Από την παραπάνω ανάλυση παρατηρούμε ότι ούτε ο κλάδος των τραπεζών έμεινε ανεπηρέαστος από την οικονομική κρίση. Η Εθνική Τράπεζα ακολούθησε και αυτή σε γενικές γραμμές τη γενική τάση, διατηρώντας κάποια πλεονεκτήματα λόγω του 'ισχυρού ονόματος' και της σιγουριάς που απορρέει αυτό. Έτσι παρατηρούμε:

- Μείωση της κερδοφορίας.
- Μείωση απόδοσης ιδίων κεφαλαίων και ενεργητικού.
- Μείωση λόγου εσόδων προς έξοδα.
- Μειούμενη ρευστότητα
- Αύξηση δανείων έναντι των καταθέσεων.
- Αύξηση βαθμού χρηματοοικονομικής μόχλευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

6.1 Εισαγωγή

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο, θα περιγράψουμε τον τρόπο που η οικονομική κρίση επηρέασε και επηρεάζει τον τραπεζικό κλάδο, τα προβλήματα που ανακύπτουν από την υπάρχουσα κατάσταση καθώς και τις προοπτικές που υπάρχουν για το μέλλον.

6.2 Τράπεζες και κρίση – Προβλήματα και Κίνδυνοι

Κατά τα πρώτα στάδια εμφάνισης της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, οι τράπεζες στην Ελλάδα δεν αντιμετώπισαν ιδιαίτερα προβλήματα, καθώς εμφάνιζαν ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια, δεν είχαν επενδύσει πολλά κεφάλαια σε τοξικά ομόλογα και χαρτοφυλάκια που περιείχαν τιτλοποιημένα ενυπόθηκα δάνεια, και είχαν αυξήσει τις προβλέψεις έναντι των επισφαλειών. Μάλιστα, τη συγκεκριμένη περίοδο, ο τραπεζικός τομέας συνέβαλλε στην προσωρινή βελτίωση των οικονομικών μεγεθών του δημοσίου χρέους και των πιστώσεων, στηρίζοντας την αγορά σημαντικού τμήματος του χρέους.

Κατά την διόγκωση όμως της οικονομικής κρίσης στον ελλαδικό κυρίως χώρο, με την καλπάζουσα αύξηση του δημοσιονομικού χρέους και την αυξανόμενη έλλειψη εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία από φορείς του εξωτερικού, οι ελληνικές τράπεζες ήρθαν αντιμέτωπες με την υποβάθμιση των κρατικών ομολόγων τα οποία χρησιμοποιούσαν ως εγγυήσεις για την άντληση ρευστότητας από τράπεζες του εξωτερικού. Έτσι, άρχισαν να εμφανίζονται τα πρώτα σημαντικά προβλήματα.

Η χαμηλή αποτίμηση των κρατικών και τραπεζικών ομολόγων δημιουργεί στις τράπεζες μεγάλες λογιστικές ζημιές που μειώνουν την καθαρή τους θέση και κατ' επέκταση και την περιουσία τους.

Επιπλέον, το κόστος δανεισμού των ελληνικών τραπεζών έχει αυξηθεί λόγω της αύξησης των spreads των ομολόγων, της υποβάθμισης της πιστοληπτικής τους

ικανότητας και της μεταφοράς μεγάλου ποσού καταθέσεων σε τράπεζες του εξωτερικού.

Επιπρόσθετα, η ρευστότητα βρίσκεται σε δύσκολο σημείο και η χορήγηση νέων δανείων έχει μειωθεί, καθώς πλέον οι τράπεζες είναι ιδιαίτερα προσεκτικές, με αποτέλεσμα να μειωθεί η είσπραξη τόκων και τα αντίστοιχα κέρδη τους.

Τα επισφαλή δάνεια αποτελούν ακόμη ένα σημαντικό ζήτημα για τον τραπεζικό κλάδο, όπως και τα ανοιχτά κεφάλαια και οι επενδύσεις τους στα Βαλκάνια, όπου σε κάποιες χώρες τα υποθηκευμένα στοιχεία έχουν χάσει πάνω από το μισό της αξίας τους

Μέσα σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία όπως αυτή που βιώνουμε σήμερα, οι τράπεζες αφενός επηρεάζονται από την ύφεση και από τις συνέπειες της στην πραγματική οικονομία, και αφετέρου λόγω της ιδιαιτερότητας που εμφανίζει ο συγκεκριμένος κλάδος ως βάση σταθερότητας της ελληνικής οικονομίας, καλούνται να διαδραματίσουν κρίσιμο ρόλο στη διατήρηση και ενίσχυση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Εκτός των άλλων μέτρων, υπόκεινται από αρμόδιες επιτροπές και από την Τράπεζα της Ελλάδας στα λεγόμενους ελέγχους αντοχής, που αποτελούν διαδικασίες προσομοίωσης σε ακραίες καταστάσεις, ώστε να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για την κεφαλαιακή επάρκεια και τη ρευστότητα αυτών, ενέργεια ενδεικτική της σημαντικότητας του τραπεζικού κλάδου για την βιωσιμότητα και τη σταθερότητα της ελληνικής οικονομίας.

6.3 Προοπτικές Τραπεζικού Κλάδου

Παρά την υπάρχουσα οικονομική κρίση, όσον αφορά στον τραπεζικό κλάδο εμφανίζονται προοπτικές και ζητήματα προς διαπραγμάτευση, που θα βοηθήσουν τους τραπεζικούς φορείς να ανακάμψουν και να περιορίσουν τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης σε αυτούς.

Παρά το γεγονός ότι μεγάλοι οίκοι του εξωτερικού, όπως ο οίκος Moody's, προβλέπουν ζημιογόνα πορεία των ελληνικών τραπεζών για τα δύο επόμενα έτη τουλάχιστον, τα ακόλουθα προς διαπραγμάτευση από τα στελέχη των ελληνικών τραπεζών ζητήματα, αποτελούν προκλήσεις για θετικότερες μελλοντικές προοπτικές.

Πεδίο ανταγωνισμού

Ως επακόλουθο της χρηματοπιστωτικής κρίσης, οι τράπεζες έβαλαν σε καθεστώς αναμονής τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες. Προκειμένου όμως να ξεφύγουν από αυτή τη στασιμότητα όσον αφορά στην επιχειρηματικότητά τους, θα πρέπει να επικεντρωθούν σε νέες στρατηγικές που θα κάνουν τις τράπεζες πιο ανταγωνιστικές στο μέλλον.

Οι αλλαγές στις προτιμήσεις των πελατών και η διάθεση των διοικήσεων των τραπεζών για ευκαιρίες ανάπτυξης και καινοτομίας, έχουν σαν κοινό στοιχείο την ύπαρξη μεγάλης ποσότητας δεδομένων και την ανάγκη διαχείρισης αυτών. Η αποδοτική και δημιουργική αξιοποίηση των τεράστιων ποσοτήτων δεδομένων που οι τράπεζες διαθέτουν, μπορεί να αναδειχθεί ως το βασικό κριτήριο για την επιτυχία αυτών μελλοντικά.

Επιχειρησιακές λειτουργίες και καινοτομία

Η ανάκτηση της εμπιστοσύνης και η καλή εξυπηρέτηση των πελατών αποτελούν βασικά εχέγγυα μελλοντικής επιτυχίας για τους τραπεζικούς φορείς. Εν μέσω της υπάρχουσας πραγματικότητας, με την πληθώρα ομοιόμορφων τραπεζικών προϊόντων να παρέχονται από τις τράπεζες, οι ηγέτες των τραπεζών πρέπει να εστιάσουν στην διαφοροποίηση των προϊόντων τους και στην παροχή άριστης εξυπηρέτησης προς τους πελάτες μέσω βελτιωμένων λειτουργιών μειωμένου κόστους και αυξημένης καινοτομίας, μιας και είναι γνωστό πως η χρήση νέων τεχνολογικών καινοτομιών, συντείνει στη βελτίωση του περιθωρίου κέρδους.

Πληροφόρηση και αντιμετώπιση πιστωτικού κινδύνου

Η συλλογή και αξιολόγηση των παρελθόντων πληροφοριών σε μια εποχή αυξημένου πιστωτικού κινδύνου όπως η σημερινή, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την όσο το δυνατό μεγαλύτερη εξάλειψη του πιστωτικού κινδύνου που θα μειώσει τις συνεπικουρούμενες απώλειες, και θα οδηγήσει γρηγορότερα σε καθεστώς ανάπτυξης.

Εισαγωγή νέων τρόπων παροχής τραπεζικών υπηρεσιών

Η αλματώδης ανάπτυξη της τεχνολογίας των φορητών συσκευών που έχει επιτελεστεί τα τελευταία χρόνια, με την ταυτόχρονη όλο και μεγαλύτερη εξοικείωση ακόμα και των πιο απλών χρηστών σε αυτές, κάνει την εφαρμογή νέων ψηφιακών μεθόδων, κυρίως στον τομέα των πληρωμών, μονόδρομο για το μέλλον.

Η ορθή εφαρμογή των νέων τεχνολογιών στη διαδικασία παροχής των τραπεζικών υπηρεσιών, μπορεί να οδηγήσει σε γρηγορότερες και αποδοτικότερες λειτουργίες με οφέλη τόσο για τους τραπεζικούς φορείς, όσο και για τον πελάτη.

Απόδοση κεφαλαίου

Αποτελεί διαχρονικά βασική προσπάθεια για κάθε τραπεζικό φορέα. Στη σημερινή διαμορφωθείσα όμως κατάσταση, και με την αναδιαμόρφωση των τραπεζικών επιχειρησιακών δομών που λαμβάνει και θα συνεχίσει να λαμβάνει χώρα σθεναρότερα στο άμεσο μέλλον, μόνο τα ιδρύματα με σαφή στρατηγική και δυνατούς ισολογισμούς θα καταφέρουν να ξεχωρίσουν και να ξεφύγουν από την κρίση με τις λιγότερες δυνατές απώλειες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

7.1 Επίλογος - Συμπεράσματα

Κατά τη διάρθρωση της εργασίας που έλαβε χώρα προηγουμένως, καταδείχτηκε καταρχήν η πορεία της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία χρόνια, με μια αρνητική έξαρση αυτής τα τελευταία τρία χρόνια, όπου η κρίση άρχισε να γίνεται ιδιαίτερος εμφανής σε όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομικής δραστηριότητας.

Βασικοί δείκτες ανάπτυξης όπως ο δείκτης ανεργίας, εμφανίζουν τιμές πολύ πάνω από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δείχνοντας με τον πιο σαφή τρόπο, ότι η παγκόσμια οικονομική κρίση, επηρέασε πιο πολύ από κάθε άλλη χώρα στην Ευρώπη, την Ελλάδα.

Όσον αφορά στον τραπεζικό κλάδο, κλάδος μείζονος σημασίας για την οικονομική σταθερότητα μιας χώρας, και αυτός δε θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστος από τη γενική αρνητική οικονομική συγκυρία. Αν και στην αρχή, λόγω του ισχυρού υποβάθρου που διέκρινε το συγκεκριμένο κλάδο, οι συνέπειες της κρίσης δεν ήταν ιδιαίτερος εμφανείς, εντούτοις με την εξάπλωση της κρίσης, επιπτώσεις όσον αφορά στην κερδοφορία και στην αποδοτικότητα των φορέων του συγκεκριμένου κλάδο άρχισαν να εμφανίζονται με σθεναρό τρόπο.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση που έλαβε χώρα για ένα βασικό φορέα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, την Εθνική Τράπεζα, μέσω κατάλληλων αριθμοδεικτών σχετιζόμενων με τους παράγοντες της κερδοφορίας, της αποδοτικότητας, της μόχλευσης, του ενεργητικού και του παθητικού, κατέδειξε και με απτά οικονομικά μεγέθη την παραπάνω γενική τοποθέτηση.

Την τελευταία πενταετία, και κυρίως το διάστημα 2010 – 2012, η Εθνική Τράπεζα, εμφάνισε μείωση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων και του ενεργητικού, μείωση

του λόγου των εσόδων προς τα έξοδα, μειούμενη ρευστότητα, αύξηση των δανείων έναντι των καταθέσεων και τέλος αύξηση του βαθμού χρηματοοικονομικής μόχλευσης.

Περαιτέρω προβλήματα που συντείνουν σε αυτή την κατάσταση σε ένα γενικότερο ευρωπαϊκό πλαίσιο είναι, η προκύπτουσα από την καλπάζουσα αύξηση του δημοσιονομικού χρέους έλλειψη εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία από φορείς του εξωτερικού, με αποτέλεσμα οι ελληνικές τράπεζες να έρθουν αντιμέτωπες με την υποβάθμιση των κρατικών ομολόγων τα οποία χρησιμοποιούσαν ως εγγυήσεις για την άντληση ρευστότητας από τράπεζες του εξωτερικού, η χαμηλή αποτίμηση των κρατικών και τραπεζικών ομολόγων που δημιουργεί στις τράπεζες μεγάλες λογιστικές ζημίες που μειώνουν την καθαρή τους θέση και κατ' επέκταση και την περιουσία τους, η αύξηση του κόστους δανεισμού των ελληνικών τραπεζών λόγω της αύξησης των spreads των ομολόγων, της υποβάθμισης της πιστοληπτικής τους ικανότητας και της μεταφοράς μεγάλου ποσού καταθέσεων σε τράπεζες του εξωτερικού, η μείωση της ρευστότητας καθώς πλέον οι τράπεζες είναι ιδιαίτερα προσεκτικές στην παροχή δανείων, με αποτέλεσμα να μειωθεί η είσπραξη τόκων και τα αντίστοιχα κέρδη τους, και τέλος, τα επισφαλή δάνεια που αποτελούν ακόμη ένα σημαντικό ζήτημα για τον τραπεζικό κλάδο, όπως και τα ανοιχτά κεφάλαια και οι επενδύσεις τους στα Βαλκάνια, όπου σε κάποιες χώρες τα υποθηκευμένα στοιχεία έχουν χάσει πάνω από το μισό της αξίας τους.

Προοπτικές βέβαια υπάρχουν και πάντα θα υπάρχουν, προκειμένου ο τραπεζικός κλάδος να βγει ταχύτερα και με τις λιγότερες απώλειες από αυτή τη δυσμενή οικονομική συγκυρία. Οι προοπτικές αυτές όπως αναπτύχθηκε προηγουμένως, σχετίζονται κυρίως με παραμέτρους όπως ο ανταγωνισμός, οι επιχειρησιακές λειτουργίες, η καινοτομία, ο πιστωτικός κίνδυνος, η εισαγωγή νέων τρόπων παροχής υπηρεσιών με εστίαση στην τεχνολογία, και η απόδοση του κεφαλαίου.

Βέβαια όλα αυτά αποτελούν μελλοντικές προκλήσεις, με τον τραπεζικό κλάδο να επιζητεί σήμερα πιο άμεσες, δραστικές και ίσως πιο ευρείας κλίμακας ενέργειες.

Η σύναψη στρατηγικών συμμαχιών ή και συγχωνεύσεων, η αντιμετώπιση της έλλειψης ρευστότητας μέσω δανείων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, μιας και η διατραπεζική αγορά διακρίνεται πλέον από μεγάλο βαθμό επισφάλειας, καθώς και η προσφυγή πολλών τραπεζικών φορέων στο Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, προκειμένου να αντλήσουν τα απαραίτητα για τη διαβίωσή τους κεφάλαια, αποτελούν τις πιο άμεσες και δραστικές ενέργειες που μπορούν να υιοθετήσουν οι ελληνικοί τραπεζικοί φορείς, προκειμένου το τραπεζικό σύστημα να επιστρέψει σε καθεστώς σταθερότητας και ομαλής λειτουργίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΥΠΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

4.2.1.1

Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κ. Τ.
Σύνολο Ενεργητικού

4.2.1.2

Δάνεια και Προκαταβολές σε Πελάτες
Υποχρεώσεις προς Πελάτες

4.2.1.3

Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κ. Τ.
Υποχρεώσεις προς Πελάτες

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητα

4.2.2.1

Συνολικά Έξοδα
Συνολικά Έσοδα

4.2.2.2

$$\frac{\text{Καθαρά Έσοδα από Τόκους}}{\text{Συνολικά Έσοδα}}$$

4.2.2.4

$$ROE = \frac{\text{Κέρδη ή Ζημιές μετά Φόρων}}{\text{Σύνολο Καθαρής Θέσης}}$$

4.2.2.5

$$ROA = \frac{\text{Κέρδη ή Ζημιές μετά Φόρων}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Αριθμοδείκτες Χρηματο-οικονομικής Μόχλευσης

4.2.3.1

$$\frac{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}{\text{Σύνολο Καθαρής Θέσης}}$$

Διάρθρωση Ενεργητικού

4.2.4.1

$$\frac{\text{Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

4.2.4.2

$$\frac{\text{Δάνεια και Προκαταβολές σε Πελάτες}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

4.2.4.3

Καρτοφυλάκιο Επενδύσεων
Σύνολο Ενεργητικού

Διάρθρωση Παθητικού

4.2.5.1

Υποχρεώσεις προς Πιστωτικά Ιδρύματα
Σύνολο Παθητικού

4.2.5.2

Υποχρεώσεις προς Πελάτες
Σύνολο Παθητικού

4.2.5.3

Προβλέψεις για Κινδύνους και Βάρη
Σύνολο Παθητικού

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Emerging Markets Monitor, (2009), *Greece: Banking Sector to Support Recovery*.
- Meryem D., Pasiouras F., (2009), *Assessing Bank Performance with Operational Research and Artificial Intelligence Techniques: A Survey*, School of Management, University of Bath.
- Αναστασάτος Τ., (2010), *Οι Επιπτώσεις στο Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα από την Υπαγωγή της Ελλάδας στο Μηχανισμό Στήριξης*, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών και Προβλέψεων Eurobank EFG.
- Γλύκας Μ., Ξηρογιάννης Γ., Σταϊκούρας Χ., (2006), *Οργάνωση και Διοίκηση Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων*, Εκδόσεις Παπαζήση.
- Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, (2012), *Έκθεση πεπραγμένων ΕΕΤ*.
- Νιάρχος, Ν., (1999), *Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων*, Εκδ. Σταμούλη, Πειραιάς.
- Νούλας Α., (2012), *Τραπεζική Διοικητική*, Θεσσαλονίκη.
- Παναγόπουλος Γ., Πελετίδης Γ., (2007), *Βασιλεία II: Περιγραφή και Συνέπειες για το Τραπεζικό Σύστημα*, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών.

- Σαπουντζόγλου Γ., Πεντότης Χ., (2009), *Τραπεζική Οικονομική*, Τόμος Α', Εκδόσεις Μπένου.

Διαδίκτυο

<http://el.wikipedia.org>

<http://www.customerservice.gr/>

<http://www.epr.gr>

<http://www.imerisia.gr/>

<http://www.nbg.gr/>

www.bankofgreece.gr

www.capital.gr

www.deloitte.com

www.elstat.gr

www.eurostat.com

www.moody.com

Intranet (εσωτερική πληροφόρηση από κατάστημα εθνικής)